

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการศึกษาแนวทางการดูแลผู้สูงอายุ ในระดับครัวเรือนและชุมชน
ของหมู่ที่ 5 ตำบลเข้าชัยสน อำเภอเข้าชัยสน จังหวัดพัทลุง

โดย

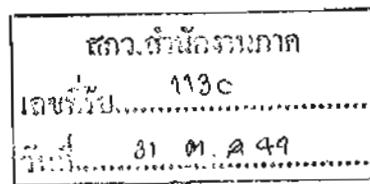
นายสมพงศ์ อรุณรัตน์ และคณะ

30 สิงหาคม 2549

อนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกอ.) สำนักงานภาค

รายงานវិទ្យាលប័ណ្ណុរាយ

គគការគិកមានវាងនៃក្នុងស្ថាបន្ទុយការិយាល័យនៃគគការគិកមាន
ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៩ ចាប់ពីថ្ងៃទី ៣១ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩ ដល់ថ្ងៃទី ៣១ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩

គណន៍អ្នកឱ្យរួចរាល់

ឈ្មោះ	ឈ្មោះ	ឈ្មោះ
លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ	លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ	លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ
លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ	លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ	លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ
លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ	លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ	លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ
លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ	លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ	លោក ស្រី ស៊ុខុំ សាស្ត្រិករាជការ

សិក្សានៃគគការគិកមាននេះ ត្រូវបានបញ្ជាក់ពី គគការគិកមាន (សក.វ.) ដោយការចុះហត្ថលេខា

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาแนวทางการดูแลผู้สูงอายุในระดับครอบครัว และชุมชนของหมู่ที่ 5 ตำบลเช้ารักษ์ สำนักงานเขตพัฒนา จังหวัดพัทลุง การรับเคลื่อนงานในกระบวนการทางการต่างๆ ของโครงการสามารถสืบทอดไปถึงเป้าหมายได้เป็นผลสำเร็จในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ก็เพาะได้รับความร่วมมือและการช่วยเหลือสนับสนุนจากองค์กร หน่วยงาน และชุมชนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่ ในโอกาสนี้คณะกรรมการบริหาร ทุกคนต้องขอแสดงความขอบคุณ ทุกภาคส่วนที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับเคลื่อนงานจนประสบผลสำเร็จ จึงได้ขอขอบคุณทุกๆ องค์กร และหน่วยงานดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.) สำนักงานภาค ที่ได้ให้การสนับสนุนทั้งงบประมาณ และบุคลากร ที่เดียง และผู้ประสานงานเข้ามาร่วมช่วยเหลือในการทำโครงการวิจัย ในครั้งนี้ขอขอบคุณ นายวิษณุ ฝอยทอง ผู้อำนวยการจากโรงเรียนพยาบาลเช้ารักษ์ ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความรู้ในด้านการดูแลสุขภาพ และความรู้ด้านวิชาการให้กับผู้สูงอายุ ขอบคุณ เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนพยาบาลเช้ารักษ์ ที่ได้เข้ามาร่วมช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ และให้ความรู้ด้านต่างๆ กับผู้สูงอายุ ขอบคุณองค์กรบริหารส่วนตำบลเช้ารักษ์ ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ขอบคุณท่านกำนัน นิพันธ์ เมืองสง ที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรม และที่สำคัญขอขอบคุณ ผู้สูงอายุ ในหมู่ที่ 5 และชาวบ้านทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้ และสุดท้ายนี้ขอขอบคุณทุกๆ คนที่ได้กล่าวมาแล้วและที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้อีกครั้งไว้ ณ. โอกาสนี้ด้วย

คำนำ

โครงการศึกษาแนวทางการดูแลผู้สูงอายุ ในระดับครัวเรือนและชุมชน ช่องหมู่ที่ 5 บ้านศอกเรา ตำบลเข้ารักษ์ จังหวัดพัทลุง เป็นโครงการ ที่เน้นการสร้างจิตสำนึก เพื่อให้เกิดกระบวนการกิจกรรมที่ส่วนร่วม ของคนในชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆ ได้มองเห็นถึงความค่าและความสำคัญของผู้สูงอายุ ในปัจจุบัน ให้มากกว่าเดิม ในสภาวะของสังคม และเศรษฐกิจปัจจุบัน ซึ่งค่าครองชีพในด้านต่างๆสูงขึ้น ทำให้ลูกหลานต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงาน ไม่ค่อยมีเวลาดูแลผู้สูงอายุได้อย่างเต็มที่ ทำให้ผู้สูงอายุต้องถูกทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพัง ทำให้เกิดปัญหากับผู้สูงอายุ ทั้งในด้านสุขภาวะทางกาย และสุขภาพจิต เพราะไม่ได้ใช้ชีวิตที่เหมาะสมกับวัยสูงอายุได้อย่างเต็มที่ การศึกษาแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุจึงเป็นอีกทางออกหนึ่ง ที่ชุมชนหมู่ที่ 5 บ้านศอกเราได้ร่วมกันหาแนวทางที่จะนำไปสู่การดูแลผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสมทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชนต่อไป

รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เล่มนี้ เนื้อหาภายในเล่ม เป็นการรวบรวมขั้นตอนในการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมของงานวิจัย เอาไว้อย่างครบถ้วน รวมไปถึงผลสรุปที่ได้จากการวิจัย ที่นำไปสู่การตอบค่าตอบไม่ใช่ ทุกชื่อ เริ่มตั้งแต่กิจกรรมการจัดเวทีประชุมทำความเข้าใจโครงการกับผู้เกี่ยวข้อง การสรุปบทเรียนผลการดำเนินงานของชุมชนผู้สูงอายุ การลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลจากผู้สูงอายุ และการจัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ รวมไปถึงข้อเสนอแนะ และสิ่งค้นพบจากการวิจัย การดำเนินงานในครั้งนี้ สามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ได้ ก็เพาะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก องค์กร หน่วยงาน ต่างๆ ผู้นำชุมชน และชาวบ้านในหมู่ที่ 5 ที่ได้ร่วมมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานจนประสบผลสำเร็จ ทางคุณภาพที่มีงานวิจัย จึงได้รับผลลัพธ์ที่ดี องค์กร รวมไปถึงชุมชน ให้ ณ. โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณ
คณะกรรมการวิจัย

บทคัดย่อ

โครงการศึกษาแนวทางการดูแลผู้สูงอายุในระดับครัวเรือนและชุมชนของหมู่ที่ 5 ตำบลเรือเข้าชัยสน อำเภอเรือเข้าชัยสน จังหวัดพัทลุง เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนทุนในการศึกษาวิจัย จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกอ.) สำนักงานภาคร ดูเริ่มต้นของการวิจัยในครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากในหมู่ที่ 5 บ้านตอกເชา ได้มีจำนวนผู้สูงอายุเป็นจำนวนมากถึง 100 กว่าคน ที่ประสบปัญหาในด้านต่างหลายอย่างที่ยังไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม ทั้งในด้านครอบครัวและชุมชน จากปัญหาเหล่านี้ ทำให้กลุ่มคนกลุ่มนี้ที่ได้มองเห็นถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้รวมตัวกันเป็นทีมวิจัย เพื่อศึกษาแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งกระบวนการ การแลกเปลี่ยนตอนในการดำเนินงาน ทีมวิจัยได้ใช้กระบวนการทางต่างๆ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

กิจกรรมแรกในการดำเนินงาน ทีมวิจัยได้จัดเวทีเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการสู่เป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ที่มีทั้งหน่วยงาน องค์กร และชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงเป้าหมายในการดำเนินงานของทีมวิจัย และเป็นการหาแนวร่วมในการรับเคลื่อนงานร่วมกับทีมวิจัยให้มากขึ้น ผลจากการจัดเวทีในครั้งนี้สามารถสร้างความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องได้เป็นอย่างดี และยังได้ทีมอาสาสมัครที่จะเข้ามาร่วมแนวร่วมในการทำงาน ซึ่งอาสาสมัครที่เข้ามาร่วมงานกับทีมวิจัย เป็น อ.ส.ม. ที่มีอยู่ในชุมชนทั้งหมดประมาณ 10 กว่าคน และที่เข้ามาร่วมกับทีมวิจัยได้จัดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้สูงอายุ กับคนรุ่นใหม่ ซึ่งในการจัดเวทีครั้งนี้

กิจกรรมที่ 2. การจัดเวทีสรุปบทเรียนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของหมู่บ้านผู้สูงอายุของหมู่ที่ 5 บ้านตอกເชา หลังจากที่ได้มีการดำเนินงานครบรอบ 1 ปี การจัดเวทีในครั้งนี้ได้มีการร่วมกันสรุปผลต่อไป ส่วนที่เป็นปัญหาในการดำเนินงานที่ผ่านมา ร่วมกัน ของสมาชิก และคณะกรรมการ และเมื่อร่วมกันสรุปผลการดำเนินงาน แล้วก็พบว่าการดำเนินงานของชุมชน มีทั้งในส่วนที่ดี ที่สามารถทำให้เกิดผลต่อการดูแลผู้สูงอายุได้ในระดับหนึ่ง สำหรับปัญหาในการดำเนินงานนั้นก็ยังมีอีก หลายปัจจัยที่สามารถได้ร่วมกันลง ön เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงแก้ไข ทั้งในด้านของคณะกรรมการ และแนวทางในการดำเนินงานที่ให้เกิดความเหมาะสมที่มีประสิทธิภาพต่อไป

กิจกรรมที่ 3 ทีมวิจัย และอาสาสมัคร ได้ลงปฏิบัติหน้าที่ในภาคสนาม เพื่อจัดเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุในพื้นที่หมู่บ้านตามเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุกว่า 130 คน ผลจากการจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ พบว่า ผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 มีจำนวน 105 คน จากเดิมที่วางไว้ 130 คน ซึ่งผู้สูงอายุที่ขาดหายไปมามากสาเหตุ หลายส่วน เช่น เสียชีวิต ยังไม่ได้คัดชื่อออกจากบัญชีรายชื่อ บางส่วนก็อายุยังไม่ครบ 60 ปี และบางส่วนก็ย้ายไปอยู่ที่อื่นแล้ว นอกจากนี้ผลจากการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 บ้านตอกເชาในปัจจุบัน

ยังมีปัญหาในการดำเนินเรื่องอยู่ในหลายเชื้อเชื้อ ประเด็นหลักของปัญหาอยู่ที่ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุที่ยังไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม ปัญหาร่องลงมาเป็นปัญหาร่องกราดความชื้นอุ่นระหว่างคนในครอบครัว และสังคม ปัญหาร่องลงมาตามลำดับก็คือผู้สูงอายุไม่มีรายได้ และไม่มีเงินจ่าย ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด

กิจกรรมที่ 4 จัดเวที วิเคราะห์ร่องรอยที่ได้จากการลงพื้นที่ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ร่องรอยและเสนอแนะเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยการจัดเวที ทั้งเวทีชนิดเล็ก และเวทีชนิดใหญ่ประมาณ 3 – 4 ครั้ง และในชั้นตอนสุดท้ายของกิจกรรมที่ 4 สามารถสรุปออกมาเป็นแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุร่วมกัน ระหว่างทุกชน หน่วยงานและองค์กร ที่มีความเหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละองค์กร ซึ่งมีแนวทางในการรับเคลื่อนงานที่แบ่งออกเป็น 3 แนวทางหลักคือ การดูแลผู้สูงอายุของคนในครอบครัว การสนับสนุนด้านต่างๆของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการดูแลผู้สูงอายุโดยชุมชนผู้สูงอายุในหมู่บ้าน ซึ่งทั้งสามส่วนนี้ก็จะได้มีการประสานความร่วมมือต่อกันในการที่จะพัฒนาให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในทุกชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม จากที่เป็นอยู่ต่อไป

จากการรับเคลื่อนงานในโครงการวิจัย สามารถสรุปผลโดยรวมได้ว่าแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุที่เหมาะสมทั้งในระดับครอบครัวและชุมชนนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจาก บุคคลหลายส่วนที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะบุคคลที่อยู่ในครอบครัวเดียวกัน หรือเครือญาติ ต้องเป็นแกนหลักในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อสร้างความชื้นอุ่นและสัมพันธ์ดีงามให้เกิดขึ้นในครอบครัว ในส่วนอื่นๆก็จะเป็นหน้าที่ร่วมกัน ทั้งองค์กร และหน่วยงาน ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเดินเต็มในด้านอื่นๆตามความเหมาะสม เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

ท้ายสุดนี้ถึงแม้ว่ากระบวนการในการดำเนินงานของงานวิจัยจะจบสิ้นลง แต่งานวิจัยก็สามารถสร้างจิตสำนึกให้แก่คนในชุมชนหมู่ที่ 5 บ้านตากเข้าได้มองเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุได้มากขึ้นกว่าเดิม โดยจิตสำนึกที่ว่า เราจะร่วมกันดูแลผู้สูงอายุในตอนที่ท่านยังมีชีวิตอยู่ ติ่งว่าที่จะนานก็เสียใจที่ไม่ได้ตอบแทนบุญคุณท่านในตอนที่ท่านจากเราไปแล้วโดยที่ไม่มีวันกลับมาอยู่กับเราอีกเลย

สารบัญ

	หน้า
กิจกรรมประจำ	ก
คำนำ	๑
บทคัดย่อ	ก
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา	๑
บทที่ ๒	๒
บริบททั่วไป	๕
บทที่ ๓	๕
วิธีการดำเนินงาน	๘
บทที่ ๔	๘
สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์	๓๘
บทที่ ๕	๓๘
สรุปผลการวิจัยโดยรวม และข้อเสนอแนะต่างๆ	๔๕
ภาคผนวก ก. ประวัติโดยย่อของทีมวิจัยฯ คณวิทีปรึกษา และอาสาสมัคร	-
ภาคผนวก ข. ภาคกิจกรรมในแต่ละชั้นตอนการดำเนินงาน	-
ภาคผนวก ค. แบบสอบถามช้อมูลของผู้สูงอายุ	-

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากหมู่ที่ 5 ตำบลเลาซัยสน ซึ่งเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ มีประชากรทั้งหมด 829 คน จำนวนครัวเรือน 203 ครัวเรือน ในจำนวนประชากรทั้งหมดในหมู่บ้านส่วนหนึ่งจะเป็นกลุ่มผู้สูงอายุ ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 130 คน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะอยู่กับครอบครัวที่มีฐานะ ปานกลางถึงยากจน หรืออยู่กันตามลำพังประสาดาวยาย ทำให้ความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุค่อนข้างลำบาก เพราะสาเหตุปัจจัยหลายอย่าง เช่นมาเกี่ยวข้องโดยเฉพาะความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงต้องดันดูน้ำทำงานเพื่อความอยู่อาศัย ในยุคสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน ซึ่งค่าครองชีพในด้านต่างๆสูงขึ้น ทำให้สกัดคลานต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ให้กับการทำงาน ไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลผู้สูงอายุให้อย่างเต็มที่ จึงเป็นสาเหตุทำให้ผู้สูงอายุ ต้องอยู่กันตามลำพัง บางส่วนต้องรับภาระเลี้ยงหลานเพื่อพ่อแม่เด็กได้ทำงานสะตากัน ทำให้ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีสุขภาพอ่อนแอ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพราะไม่ได้ใช้ชีวิตที่เหมาะสมตามวัยผู้สูงอายุ

จากข้อมูลการตรวจสุขภาพของผู้สูงอายุในปี พ.ศ.2548 โดยโรงพยาบาลเข้าซัยสนพบว่า ในจำนวนผู้สูงอายุ 130 คน ในหมู่ที่ 5 ตำบลเลาซัยสน ส่วนใหญ่มีปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดจากโภคไม่ดี ต่อ โดยเฉพาะโภคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง ซึ่งสาเหตุของภาระที่เกิดโดยมาจากการขาดการดูแลที่เหมาะสมและถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอาหารการกิน การออกกำลังกาย การใช้ชีวิตประจำวันที่เคร่งเครียด และถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีหน่วยงานของภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือ แต่ก็สามารถทำได้เพียงบางส่วนตามความสามารถของหน่วยงานท่านนั้น ในส่วนของประชาสัมพันธ์ที่ได้ร่วมเหลือเชื่อเป็นเงินสองคนละให้แก่ผู้สูงอายุที่มีฐานะยากจนเพียง 6 คน ซึ่งให้เงินเดือนละ 300 บาทต่อเดือน โดยเบิกจ่าย 6 เดือนครึ่ง ในส่วนของสาธารณสุขได้มีนโยบายภาครัฐให้ทุกหมู่บ้านได้มีการจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุริ้ว ซึ่งในหมู่ที่ 5 ตำบลเลาซัยสน มีเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลเข้าซัยสนได้เข้ามาสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุริ้วเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2548 วัตถุประสงค์เพื่อต้องการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุในหมู่บ้านมาทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การตรวจสุขภาพของผู้สูงอายุปีละครั้ง การสวดมนต์ให้วัด และการออกกำลังกายร่วมกันเดือนละครั้ง กิจกรรมต่างๆเหล่านี้เป็นกิจกรรมนลักษณะที่ทางชุมชนได้ให้การดูแลผู้สูงอายุ แต่จากการจัดตั้งชุมชนมาเป็นเวลาเกือบ 1 ปี มีผู้สูงอายุสนใจเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนน้อยมาก ซึ่งที่ผ่านมา มีสมาชิกชุมชนเพียง 40 กว่าคน และได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพียง 20 กว่าคนเท่านั้น ทำให้เป็นปัญหาในการทำกิจกรรมของชุมชนเป็นอย่างมากโดยเฉพาะในเรื่องของภาระคุ้มครองสุขภาพของผู้สูงอายุที่ไม่สามารถทำได้ครอบคลุมอย่างทั่วถึง

จากสถานศูนย์ต่างๆ เหล่านี้ทำให้ทางคณะกรรมการของห้องเรียนผู้สูงอายุและผู้นำชุมชนในหมู่ที่ 5 รวมถึงเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ร่วมกันจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการศึกษา (สกอ.) สำนักงานภาคเพื่อมาทำการศึกษาวิจัยฯ ถึงแนวทางในการศูนย์ผู้สูงอายุที่มีความเหมาะสม ตลอดคล้องกับวิถีชีวิตร่องชุมชน และการมีส่วนร่วมของหน่วยงานองค์กรต่างๆ เพื่อนำไปสู่การศูนย์ผู้สูงอายุร่วมกันทั้งชุมชนและชุมชนตามความเหมาะสม และบทบาทหน้าที่ ของทุกฝ่ายอย่างลงตัวและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบัน และศักยภาพ ของผู้สูงอายุในปัจจุบัน
- เพื่อสรุปบทเรียนผลการดำเนินงานของชุมชนผู้สูงอายุตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- เพื่อศึกษาช่องว่างระหว่างคนในครอบครัวกับผู้สูงอายุ
- เพื่อศึกษาแนวทางในการศูนย์ผู้สูงอายุและแนวทางการพัฒนาศักยภาพที่เหมาะสมและสอดรับกับครอบครัวและชุมชน

ค่าดำเนินหลักในการวิจัย

- ปัญหาของผู้สูงอายุ ในการอยู่ร่วมกับครอบครัว เป็นอย่างไร
- ผลการดำเนินงานของชุมชนผู้สูงอายุที่ผ่านมา เป็นอย่างไร
- ปัญหาของผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพัง เป็นอย่างไร
- ช่องว่างระหว่างการอยู่ร่วมกับครอบครัว มีอะไรบ้าง
- แนวทางในการศูนย์ผู้สูงอายุที่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร

ค่าดำเนินรองในการวิจัย

- ปัญหาด้านสุขภาพ ของผู้สูงอายุในปัจจุบันมีอะไรบ้าง
- ชุมชนผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้สูงอายุ หมู่ที่ 5 มีอะไรบ้าง

ขอบเขตของการวิจัย

ชุมชนหมู่ที่ 5 ตำบลเข้ารีสัน

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ทั้งบุคคล องค์กรและหน่วยงานทั้งในระดับครอบครัวและระดับชุมชน โดยกลไกเชิงมุมผู้สูงอายุของหมู่ที่ 5 เป็นตัวหลักในการรับเคลื่อนงาน เพื่อนำไปสู่การศูนย์สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการดำเนินงาน

1. ประชุมทีมวิจัยและทีบุรีกษา เพื่อทำความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนในทีม และร่วมสรุป วิเคราะห์ผลการดำเนินงานแต่ละชั้นตอน การลงพื้นที่ และการจัดเวลาที่
2. จัดเวลาที่ประชุมเปิดโครงการ โดยเชิญกลุ่มเป้าหมาย ผู้เกี่ยวข้อง มีผู้สูงอายุ อบส. ผู้นำชุมชน อ.บ.ต. เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเชาชัยสน ทีบุรีกษา เพื่อทำความเข้าใจโครงการ และค้นหาอาสาสมัครเพื่อร่วมทำงานกับทีมวิจัย
3. ประชุมคณะกรรมการ สมาชิกชุมชนผู้สูงอายุ เพื่อต้องการทราบสภาพปัจจุบันอุปสรรค และแนวทาง แก้ไขปัญหา
4. ประชุมเตรียมความพร้อมของทีมวิจัย ทีบุรีกษา อาสาสมัคร เพื่อแบ่งหน้าที่ การทำงานและร่วมกัน ออกแบบฟอร์ม ในการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ
5. ลงพื้นที่ศึกษาของผู้สูงอายุ โดยทีมวิจัย และอาสาสมัคร ร่วมกันศึกษาข้อมูล
6. ทีมวิจัย ทีบุรีกษา อาสาสมัคร ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่
7. จัดเวลาที่ประชุม เพื่อเผยแพร่ข้อมูล ที่ได้จากการวิเคราะห์ของทีมวิจัย ทีบุรีกษา อาสาสมัคร เพื่อให้ผู้ เกี่ยวข้องได้รับทราบ และช่วยกันเติมเต็มข้อมูลให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
8. จัดเวลาสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปแนวทางในการศูนย์ผู้สูงอายุ โดยทีมวิจัย ทีบุรีกษา อาสาสมัคร ผู้สูง อายุ และผู้เกี่ยวข้อง

ระยะเวลาในการทำวิจัย

1 มีนาคม 2549 — 30 สิงหาคม 2549

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

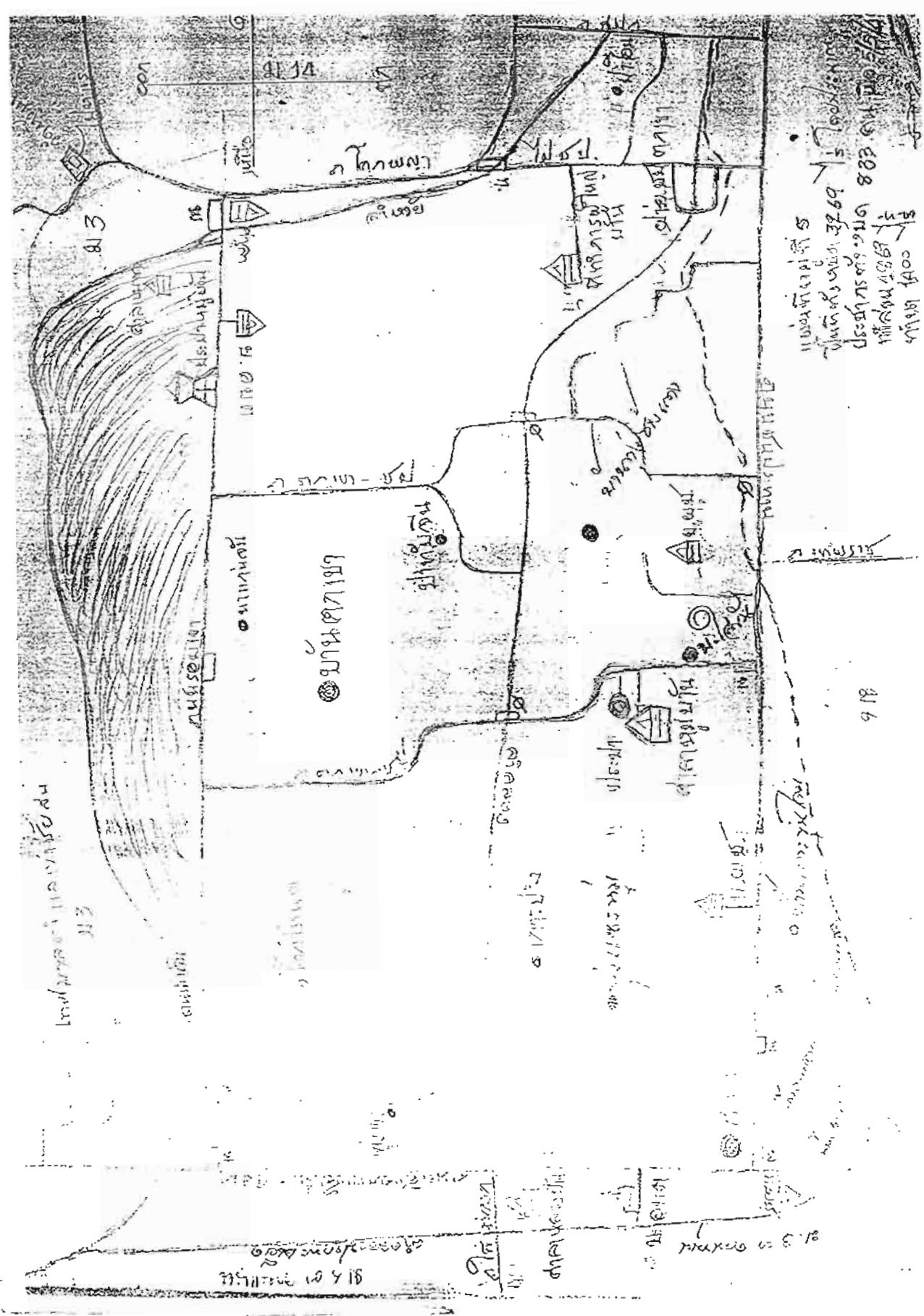
1. ได้รู้ข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน และศักยภาพที่เป็นอยู่ของผู้สูงอายุในปัจจุบัน
2. ได้รู้สิ่งที่เป็นช่องว่างระหว่างผู้สูงอายุกับคนในครอบครัว

3. ให้แนวทางในการศูนย์และผู้สูงอายุและแนวทางการพัฒนาศักยภาพ ที่เหมาะสมในระดับครัวเรือนและชุมชน
4. ผู้สูงอายุได้รับการศูนย์และให้มีสุขภาพและคุณภาพโดยการมีส่วนร่วม
5. สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนอื่นๆ ใน การศูนย์และผู้สูงอายุอย่างสอดคล้องและเหมาะสมต่อไปในอนาคต

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการทำวิจัย

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปของชุมชนหมู่ที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการทำวิจัย

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง บุคคลในชุมชน ที่มีความรู้ และให้ได้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม และเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน เช่น หมอดื่นบ้าน ผู้ครรภ์พื้นบ้าน ศิลปินพื้นบ้าน เป็นต้น

บทที่ 2

บริบทชุมชน

ชุมชนหมู่ที่ 5 บ้านตอกເກມมีประชากรความเป็นมากรากอตั้งมาอย่างนานนับ 120 ปีเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลເກມເชัยสน อำเภอເກມເชัยสน จังหวัดพัทลุง มีอาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้านต่างๆทั้งหมู่บ้านในตำบลเดียวกัน และพื้นที่ตำบลใกล้เคียง ทิศเหนือมีอาณาเขตติดต่อกับ หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 3 ตำบลคุนขุน ทิศใต้มีอาณาเขตติดต่อกับ หมู่ที่ 14 ตำบลເກມເชัยสน ทิศตะวันตกมีอาณาเขตติดต่อกับ หมู่ที่ 11 และหมู่ที่ 6 ตำบลເກມເชัยสน ทิศตะวันออกมีอาณาเขตติดต่อกับ หมู่ที่ 3 ตำบลເກມເชัยสน สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ของหมู่ที่ 5 เป็นที่ราบ และเนินสูง เหมาะสำหรับการทำนา และทำการ

สภาพทางสังคม และวัฒนธรรม

หมู่ที่ 5 บ้านตอกເກມมีจำนวนประชากรทั้งหมด 829 คนมีครัวเรือนจำนวน 302 ครัวเรือน สภาพบ้านเรือนของชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นบ้านที่มีความทันสมัยและคงทนทาง อีกส่วนหนึ่งก็จะเป็นบ้านตั้งเตี้มที่มีอายุนานนับชั่วอายุคน แต่ก็มีเหลืออันอยู่มาก ชาวบ้านส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ในส่วนของการคุณภาพในหมู่บ้านและเส้นทางติดต่อกับภายนอก มีถนนสายหลัก 3 - 4 สาย ที่สามารถใช้เดินทาง ทางหลักในการเดินทางติดต่อกับภายนอก แต่ถนนสายหลักส่วนใหญ่ยังเป็นถนนดินแยดงยังไม่ได้เป็นถนนลาดยาง สำหรับด้านการศึกษาของคนในชุมชนส่วนใหญ่จะต้องเดินทางไปเรียนที่หมู่บ้านอื่น เพราะในชุมชนไม่มีโรงเรียน เด็กที่อย่างเข้าสู่วัยเรียนต้องเดินทางไปเรียนที่หมู่บ้านอื่น สำหรับเด็กในชั้นอนุบาล คือโรงเรียนบ้านท่าลาดตั้งอยู่ที่ตำบลคุนขุนห่างจากหมู่บ้านประมาณ 3 - 4 กิโลเมตร แห่งที่ 2 คือโรงเรียนบ้านท่าลาดตั้งอยู่ในหมู่ที่ 6 ตำบลເກມເชัยสน ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 2 กิโลเมตร และแห่งที่ 3 คือโรงเรียนวัดหัวເเกาตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลເກມເชัยสน ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 1.5 กิโลเมตร จบจากชั้นระดับประถมแล้ว ชาวบ้านส่วนใหญ่จะส่งลูกหลานออกไปเรียนระดับชั้นมัธยม ในโรงเรียนເກມເชัยสนซึ่งเป็นโรงเรียนระดับชั้นมัธยมตอนต้น ถึงมัธยมตอนปลายบางส่วนก็จะส่งลูกหลานไปเรียนที่โรงเรียนในตัวจังหวัด สำหรับด้านสาธารณสุข ชาวบ้านส่วนใหญ่จะใช้บริการด้านสุขภาพกับโรงพยาบาลເກມເชัยสน ซึ่งเป็นโรงพยาบาลในระดับอำเภอ ห่างจากหมู่บ้านในเขตติดต่อกับชุมชนโรงเรียนตั้งแต่เมื่อปี 2489 ปัจจุบัน เป็นที่ตั้งของสาธารณสุขอำเภอ และอีกส่วนหนึ่งก็จะใช้บริการกับหมู่บ้านที่มีอยู่ในชุมชน และสมุนไพรที่มีอยู่ตามแหล่งธรรมชาติ แต่ปัจจุบันสิ่งเหล่านี้กำลังลดน้อยลงไป เพราะถูกชาวบ้านทำลายเพื่อการท่องเที่ยวและเกษตร ด้านวัฒนธรรมของ

ชาวบ้านที่ได้มีการสืบทอดกันมาจากการบบราชการมีหลายอย่างที่ยังคงมีการใช้ต่อปัจจุบันมากย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นด้านการแต่งกายแบบคนสมัยก่อนซึ่งมีให้เห็นในงานเทศกาลวันสำคัญประจำถิ่นของชุมชน สำหรับเทศบาลสำคัญทางด้านศาสนาชาวบ้านต้องไปงานบุญที่วัดในชุมชนอื่น เพราะไม่มีวัดอยู่ในหมู่บ้าน

ด้านการปกครอง

ชุมชนหมู่ที่ 5 บ้านตากเขารอบบ้านกากะปกครองที่มีการปรับเปลี่ยนผู้นำชุมชนมาหลายครั้งจากบ้านกากะปกครองที่ปรับเปลี่ยนตามยุคสมัยเริ่มตั้งแต่ นายรุ่ง บุบผะเรณู เป็นผู้ใหญ่บ้านคนที่ 1 คนที่ 2 คือ นายศึก บุบผะเรณู ซึ่งสืบทอดตำแหน่งจากพ่อ คนที่ 3 นายเตียง เหลาทอง คนที่ 4 นายจรา หมุก้าน คนที่ 5 นายสุรพงษ์ ในช่วงของการดำรงตำแหน่งของผู้นำทั้ง 5 คนนี้ สมัยนั้นบทบาทของ อบต.ยังไม่ค่อยมีบทบาทมากนัก และปัจจุบันผู้ใหญ่บ้านคนที่ 6 คือนายเดช จือคง ซึ่งการปกครองในระยะหลังๆ ของชาวบ้านส่วนตัวบล็อกมีบทบาทในด้านการปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น จึงต้องมีสมาชิก อบต.หมู่บ้านละ 2 คนสำหรับหมู่ที่ 5 ก็จะมี นายสมมาตรา เพ็งแก้ว และนายวีระ ชูใหม่ เป็นสมาชิก อบต.ซึ่งปัจจุบัน อบต.เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาชุมชน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ชุมชนหมู่ที่ 5 สภาพพื้นดินในปัจจุบันความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างเสื่อมคลุนทางลงไปบ้าง สาเหตุมาจากการชาวบ้านมีการใช้ประโยชน์จากพื้นดินมากเกินไป เพราะชาวบ้านขาดความรู้ ในการใช้ประโยชน์ดิน มีการใช้สารเคมีในการทำเกษตรเป็นจำนวนมากเป็นเวลาหลายปีทำให้ดินเสื่อมสภาพลงมาก สำหรับการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ของชาวบ้านถือว่าเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตร พื้นที่ราบลุ่มก็จะใช้ทำนา พื้นที่เนินก็จะใช้ทำสวนยางพารา และสวนผลไม้ การดีดลักษ์ครอบครองที่ดินในหมู่บ้าน ที่ดินส่วนใหญ่จะเป็นของชาวบ้านในชุมชน คนละประมาณ 10 – 20 ไร่ ไม่ได้มีนายทุนเข้ามามีส่วนได้เสีย และไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่ในพื้นที่หมู่บ้าน ในส่วนของแหล่งน้ำธรรมชาติชุมชนหมู่ที่ 5 มีแหล่งน้ำธรรมชาติคือลำคลองอ้ายโตเป็นลำคลองขนาดกลางไหลผ่านหมู่บ้าน ซึ่งสามารถเป็นแหล่งน้ำให้ชาวบ้านนำมาใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตรได้เป็นอย่างดี และเป็นแหล่งอาหารของชาวบ้านได้อีกด้วยนั่น นอกจากมีลำคลองสายหลักไหลผ่านหมู่บ้านแล้วยังมีแม่น้ำชลประทานตัดผ่านหมู่บ้านที่สามารถใช้ประโยชน์กับการประกอบอาชีพของชาวบ้านได้อีกด้วยนั่น

สภาพปัจจัยของชุมชน

โดยภาพรวมแล้วชุมชนหมู่ที่ 5 ในปัจจุบันต้องประสบกับปัญหาในหลายด้านที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็น ด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ สาเหตุหลักๆ ก็มาจากสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะค่าครองชีพในด้านต่างๆ ที่สูงขึ้นอย่างมากจนส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ที่ต้องทำงานหารายได้มากหล่อเลี้ยงครอบครัวมากขึ้นกว่าเดิมคนในครอบครัวที่สามารถทำงานได้ก็ต้องแยกย้ายกันออกไปทำงานหานอกบ้านเพื่อหารายได้เสริมให้ครอบครัวเพิ่มเติม จากอาชีพหลักที่ทำอยู่ ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอน และยังใช้ต้นทุนในการทำรายได้สูงกว่าเดิมจากสภาพทางเศรษฐกิจที่รัดตัวจนทำให้ชาวบ้านต้องหางเงินจากครอบครัว และชุมชนเพื่อทุ่มเทให้กับการทำงานทั้ง ในชุมชน และนอกบ้านที่ไม่ค่อยมีเวลาในการอยู่ร่วมกับครอบครัว ผู้สูงอายุและเด็กต้องอยู่บ้าน นานๆ ครั้งถึงจะได้อัญเชิญกลับบ้าน ทำให้สถาบันครอบครัวอ่อนแอ และส่งผลกระทบไปเป็นวงกว้างจนถึงระดับชุมชน ซึ่งชาวบ้านต่างคนต่างอยู่ ทำให้สังคมเกิดช่องว่าง ความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่เป็นกิจกรรมชุมชนไม่ว่าจะเป็นงานประเพณีวันสำคัญต่างๆ ไปจนถึงปีช้างชุมชนหรือการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมวันสำคัญก็ลดความเข้มแข็งลงไป ทั้งๆ ที่ในชุมชนได้มีการจัดตั้งกลุ่มของคุณต่างๆ ขึ้นเพื่อสร้างความสมัคคี และช่วยเหลือกัน มีทั้งกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มเลี้ยงโภ รวมไปถึงกองทุนหมู่บ้านกลุ่มต่างๆ เหล่านี้ต่างมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมให้แก่สุมาชิกและให้ภูเจนเพื่อประกอบอาชีพของชาวบ้านแต่ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาของชุมชนได้รอบด้าน

ปัญหาของชุมชนที่นำไปสู่การทำวิจัย

ปัญหาที่ชุมชนประสบมากที่สุดในปัจจุบันก็คือปัญหาของผู้สูงอายุของหมู่ที่ 5 ซึ่งมีจำนวนมากถึง 100 กว่าคนที่เป็นภาระทางสังคมทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชน ซึ่งมีอัตราคนดับในชุมชนไม่ต่ำกว่า 100 คนที่เป็นผู้สูงอายุต้องติดอยู่ในสภาพที่ไม่ได้เป็นห่วงหั้งในด้านสุขภาพ และความเป็นอยู่ในด้านต่างๆ แม้ว่าปัจจุบันชุมชนหมู่ที่ 5 ได้มีการจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุขึ้นเพื่อแก้ปัญหาในส่วนนี้ แต่ด้วยปัจจัยหลายๆ อย่างที่เข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือของคนในครอบครัวผู้สูงอายุที่ไม่มีความสามารถในการดูแลผู้สูงอายุไปร่วมกิจกรรม หรือผู้สูงอายุเองไม่ค่อยสนใจเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนฯ จนทำให้การดำเนินงานของชุมชนไม่ค่อยประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร คณะกรรมการชุมชนเองก็ไม่รู้ว่าจะนำวิธีการอย่างไรเพื่อแก้ปัญหาในการดูแลผู้สูงอายุของหมู่ที่ 5 ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องและเหมาะสมกับสังคมในยุคปัจจุบัน จึงทำให้ประเด็นต่างๆ เหล่านี้ต้องน้าไปสู่การศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการดูแลผู้สูงอายุที่มีความเหมาะสมทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชน ต่อไป

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินงาน

งานวิจัย เพื่อศึกษาแนวทางการคุ้มครองผู้สูงอายุ ในระดับครัวเรือน และชุมชน ในเขตหมู่ที่ ๕ บลокаเรียสัน อำเภอเช้ารีย์สัน จังหวัดพัทลุง ได้มีการขับเคลื่อนกระบวนการการทำงาน ริ้วนี้เมื่อวันที่ ๑๗ ขันมีนาคม ๒๕๔๙ โดยการรับเคลื่อนงานในกิจกรรมแรก ของโครงการ คือ การประชุมทีมวิจัย และ ริบกษาของโครงการ เพื่อร่วมกันทบทวน และทำความเข้าใจ ถึงเป้าหมายในการดำเนินงานร่วมกัน ณ อีกครั้ง เพื่อให้ทีมงาน ได้มีความเข้าใจ ถึงขั้นตอนวิธีการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรม ที่จะได้รับการขับเคลื่อนกระบวนการภายในการทำงานในแต่ละขั้นตอนดังต่อไป

การประชุมทีมงานวิจัย ในครั้งนี้ เป็นการประชุมครั้งที่ ๑ หลังจากโครงการได้รับการ บันสูบงบประมาณ จาก (สกอ.) ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบไปด้วย ทีมวิจัย ๔ คน เจ้าหน้าที่ กองนโยบายบลокаเรียสัน ๓ คน ผู้ประสานงาน (สกอ.) ภาคใต้ ๑ คน ทีมวิจัยองค์ความรู้หมู่ที่ ๑ อำเภอเช้ารีย์สัน ๒ คน ที่จะมาอาสาเข้ามาเป็นพี่เลี้ยงของโครงการ ประเดิมการคุ้มครองในทางที่การ ชุมชนในครั้งนี้ ก็จะเน้นการทำความเข้าใจ ร่วมกันถึงวิธีการทำงานวิจัยท้องถิ่น โดยคุณสมบูรณ์ ภานุกิจ ผู้ประสานงาน (สกอ.) ภาคใต้ ซึ่งได้ทำความเข้าใจ ในส่วนของการทำงาน ที่ต้องอยู่ใน องค์กร แหล่งชุมชน ในการ ประสานงาน โครงการ และการบริหารจัดการงบประมาณ ของโครงการ ที่ ง่ายขึ้นให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ มากที่สุด การทำงานวิจัย ต้องเน้นที่การหาแนวร่วม ส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามารับรู้และร่วมรับเคลื่อนงานไปกับทีมวิจัยให้มากที่สุด เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ และมีความต่อเนื่อง ทั้งในระดับชุมชน และระดับต่างๆที่จะได้มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จาก วิจัย ในครั้งนี้

ต่อจากนั้น นายสมบูรณ์ ทิพย์นุช ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ในการทำงานวิจัย มาเป็นเวลา รายปี ก็ได้ให้ความรู้ ในส่วนของการทำงานวิจัย โดยใช้ประสบการณ์ที่ผ่านมา นำมานำเสนอ เกี่ยวกับเรื่องนี้ร่วมกัน เพื่อให้ทีมวิจัย ผู้สูงอายุ หมู่ที่ ๕ ได้นำไปปรับใช้กับงานวิจัยของตัวเอง ไม่ว่า ปัจจุบันเป็นที่มี หรือการประสาน แนวร่วมในการดำเนินงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ต้อง ทราบสำคัญ ให้มากต่อการทำงานวิจัย

จากนั้นนายพน姆 สังข์สินผลิ ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานวิจัยท้องถิ่นอีกคนหนึ่ง ก็ได้นำ ประสบการณ์ในการทำงานมาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ กับทีมวิจัย ของหมู่ที่ ๕ ตำบลเช้ารีย์สัน เดินแลกเปลี่ยน ก็จะเป็นในส่วนของการทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งส่วนนี้ คือหัวใจหลักของการทำ ท้องถิ่น โดยเฉพาะหัวหน้าทีมวิจัย ซึ่งเป็นตัวหลักในการทำงาน ต้องมีความอุตสาหะเป็นอย่าง ในการทำงาน เท่าท้องดูดัด ทั้งลูกทีมและ รับผิดชอบในหลายๆด้าน และที่สำคัญ คือการแบ่ง

บทบาทหน้าที่ในการทำงาน ร่วมกัน การแบ่งหน้าที่ต้องเน้นความต้องการที่มีวิจัย แต่ละคนเป็นหลัก เพื่อให้การทำงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ต่อจากนั้น เมื่อได้มีการท้าความเข้าใจ และผลเปลี่ยนรูปประสบการณ์กับพยากรณ์ แล้ว กลุ่มผู้สูงอายุของหมู่ที่ 5 ตำบลเลาเรือยังสนับได้ดำเนินการในเรื่องของการแบ่งบทบาทหน้าที่ในการทำงาน โดยใช้ความต้องการที่มีวิจัย แต่ละคนมาเป็นผู้รับหน้าที่ในแต่ละเรื่อง ซึ่งประกอบไปด้วย ฝ่ายบัญชี การเงิน หรือภูมิ ฝ่ายจัดเก็บเอกสาร ฝ่ายประสานงาน และพิมลงทันทีเก็บร้อยมูล ในส่วนของคุณที่ปรึกษา ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลเรารักษ์สัน ก็จะช่วยในส่วนของร้อยมูลทางด้านวิชาการ เพื่อให้การทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

หลังจากที่ได้มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ในการทำงานเสร็จแล้ว ก็ได้มีการ เตรียมการในการขับเคลื่อนงานในกิจกรรมต่อไป ซึ่งเป็นกิจกรรมการจัดเวทีประชุม กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงาน และเป็นการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจโครงการต่อไป

กิจกรรมที่ 2 จัดเวทีประชุม ทำความเข้าใจ ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ของโครงการ และเป็นการหาแนวร่วมในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน การจัดเวทีในครั้งนี้ ได้รับความสนใจจากชาวบ้านในหมู่ที่ 5 และองค์กรภายนอกชุมชน เป็นอย่างมาก มีผู้เข้าร่วมเวที ประมาณ 100 กว่าคน ซึ่งมีทั้งผู้นำชุมชน กลุ่มผู้สูงอายุ ชาวบ้านในชุมชน เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลเรารักษ์สัน ตัวแทนจากองค์กรบริหาร ส่วนตำบลเลาเรือยัง บรรยายการในการจัดประชุมเต็มไปด้วยความอัมมั่นแน่ และความอบอุ่น โดยเฉพาะ กลุ่มผู้สูงอายุ ที่ได้เข้ามาร่วมเวที ประมาณ 50 คน ที่ดูแล้วรู้สึกว่าทุกท่านมีความสุขมากที่ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยร่วมกันตามประสาผู้สูงอายุ ซึ่งโอกาสที่จะได้มาร่วมกันหลาย ๆ คนในครั้งเดียวกันหายากมากสำหรับผู้สูงอายุในสมัยนี้ เมื่อได้มาพบกันก็ได้พูดคุยกันถกเถียงกัน แล้วก็ ทำให้เกิดความสบายนิ่ง ได้ในระดับหนึ่ง

การประชุมในครั้งนี้ ได้เริ่มต้น เวลา 10.00 น. เปิดประชุมโดย นายอิน พางสูง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเลาเรือยัง รองนายกฯ ได้กล่าวแสดงความยินดี ที่ทีมวิจัยได้มีแนวคิดที่จะร่วมกันศึกษาถึงแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเรื่อง ท่านบอกว่าเป็นสิ่งที่ดี เพศะสังคมในปัจจุบัน กำลังให้ความสนใจในเรื่องของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นปัญหาในญี่ปุ่นอย่างหนึ่งของสังคมไทย มีน้อยๆ หน่วยงานกำลังได้เริ่มการดำเนินงาน ที่จะช่วยเหลือผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคม และ อบต. เองก็ได้มีการดำเนินงานในเรื่องเหล่านี้อยู่ ไม่ว่าจะเป็น การจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุ การช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ และการให้บริการด้านสุขภาพ แต่ก็ไม่สามารถทำได้อย่างครอบคลุม และเกิดความหมายไม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากนัก มาวันนี้ ทีม

วิจัยผู้สูงอายุ หมู่ที่ 5 ได้มีการศึกษาเรื่องนี้อย่างจริงจังกันว่าเป็นเรื่องที่ ดี เพาะจะได้นำไปสู่แนวทางการดูแลผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืนต่อไป และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ชุมชนอื่นๆได้มาศึกษาดูงานต่อไป

หลังจาก ประธาน ได้เปิดประชุมเสร็จ กิจกรรมต่อจากนั้น หัวหน้าทีมวิจัย ก็ได้มีนำเสนอดังความเป็นมาและสาเหตุที่ต้องทำวิจัย เกี่ยวกับผู้สูงอายุ และรวมไปถึง วัตถุประสงค์ ในการจัดทำโครงการให้ผู้เข้าร่วมเวทีได้รับรู้ ทุกขั้นตอนในการดำเนินงานตามโครงการ ต่อจากนั้น เป็นการจัดเวทีการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในเวที โดยใช้หัวข้อเสวนาในประเด็น ความเปลี่ยนแปลงของชุมชน หมู่ที่ 5 บ้านตากเข้าจากอดีต ถึงปัจจุบัน เป็นอย่างไร การนำเข้าประเด็นนี้มาแลกเปลี่ยนในเวทีก็เพื่อ ต้องการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างคนรุ่นเก่าที่เป็นผู้สูงอายุ กับคนรุ่นใหม่ที่เป็นลูกหลาน ให้มองเห็น ถึงความแตกต่างของสังคม เมื่อในอดีต กับสังคมปัจจุบัน ว่ามันแตกต่างกันอย่างไร และมีด้านไหน บ้างที่สังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

วิธีการเสวนาในครั้งนี้ ทีมวิจัย ได้ใช้ ผู้สูงอายุที่มีความอาชญากรรมชุมชน ที่มีอายุ 70 – 85 ปี จำนวน 4 ท่านที่ได้มาร่วมกันบอกเล่าเรื่องราวให้เห็นถึงความแตกต่าง ของสังคมจากอดีต ถึง ปัจจุบัน ผู้เข้าร่วม 4 ท่าน ได้ร่วมกันบอกเล่าเรื่องราวด้วยความเป็นมารของวิถีชีวิตร่องรอยบ้านหมู่ที่ 5 ตั้ง แต่เมื่อประมาณ 50 ปี ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งบ่งชี้ว่าเป็นด้านต่างๆได้ดังนี้

ความเปลี่ยนแปลงจากอดีต ถึงปัจจุบันของชุมชนหมู่ที่ 5 บ้านตากเข้า

ด้านสังคม

ชาวบ้านหมู่ที่ 5 เมื่อในอดีต อาศัยอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข อยู่ร่วมกันแบบพึ่งพาอาศัยกัน ตลอดโดยไม่มีการแบ่งแยก อยู่แบบเครือญาติ มีความเชื่อทางศาสนา โดยไม่มีระบบทุนนิยมเข้ามาเกี่ยวข้องเหมือนสังคมปัจจุบัน และที่สำคัญชาวบ้าน ไม่เป็นหนี้ และอยู่ร่วมกันแบบบ้านครัว แบบพยพเดียง มีกิน มีใช้ ครอบครัวอยู่พร้อมหน้า พ่อ แม่ สุก บุตร ฯลฯ

ความสัมพันธ์ กับเพื่อนบ้านก็จะเต็มไปด้วยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บ้านไหนมีงานบุญ งาน แต่ง หรือพิธีต่างๆ ก็จะมีเพื่อนบ้านมาช่วยเหลือกันอย่างเต็มที่ ทั้งด้านแรงกาย และด้านของเครื่องใช้ ให้มีกันไปช่วยในงานกันอย่างเต็มที่ โดยไม่คิดเป็นมูลค่า นอกจากนี้ ในช่วงของการทำนา หรือทำไร่ ก็จะมีการช่วยเหลือกันแบบผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันจนเสร็จ ซึ่งจะมีความแตกต่าง กับสังคมปัจจุบัน มากอย่างเห็นได้ชัด สังคมปัจจุบัน ผู้คนต่างคนต่างอยู่ ชาวบ้านมีหนี้สินมากขึ้น มีระบบทุนนิยมเข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชน และครอบครัวมีความเหินห่างกัน

มากขึ้น พอ แม่ ลูก หลาน ปู่ย่า ตายาย มีการอยู่ร่วมกัน น้อยมาก เพราะต่างคนต่างต้องทำงาน บ้าน ในเมือง หรือกิจกรรมต่างๆ ก็จะใช้เงินซื้อมาเกียร์ซองใน การซื้อยี่ห้อก็มากกว่า ทำให้ความสัมพันธ์ทางด้านจิตใจของชาวม้านจะน้อยลง การซื้อยี่ห้อในกิจกรรมทางการเกษตร ก็แบบจะไม่มีเหลือให้เห็นในสังคมปัจจุบัน นี่คือความเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งระหว่างอดีต และปัจจุบัน

ด้านการประกอบอาชีพ

ชาวบ้านในหมู่ที่ 5 บ้านตากเร้า ในสมัยก่อนชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ทำนา เป็นหลัก นอกจากนั้นก็เป็นอาชีพทำสวน เลี้ยงสัตว์ รองลงมา การทำนาในสมัยก่อน ต้องทำโดยใช้แรงงานคน เป็นหลัก การไถนา ก็จะได้กับวัว หรือควายไม่ค่อยมีความเหลือ ก็มีอยู่ปัจจุบัน ต้นทุนในการผลิต ก็น้อยมาก เพราะใช้ต้นทุนที่มีอยู่ในชุมชน เป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็น ปุ๋ย ก็จะนำมาราด มูลวัว ควาย หรือ มูลค้างคาวที่มีอยู่ในถ้ำเข้ามายัง ซึ่งมีอยู่มากมาย และพอเพียงกับความต้องการของชาวบ้าน การคำนวณ หรือซื้อก็จะมีเพื่อนบ้านมาช่วยตลอดจนถึงการเก็บเกี่ยว แต่ในปัจจุบันชาวบ้านที่ทำนาหันมาใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น และที่สำคัญ ไม่มีการนำเข้าวัตถุติดที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ กลับเอาปุ๋ยเคมีมาใช้แทน ทำให้ต้นทุนในการผลิต ลดลงอย่างเห็นได้ชัด จนปัจจุบันชาวบ้านต้องเดินทางไปแล้วหลายคน เพาะปลูกพืชทั้งค่าจ้างแรงงานในการเก็บเกี่ยวและภาระด้านอื่นๆ ไม่ไหว

ด้านอาหารการกิน

สมัยก่อนหมู่ที่ 5 มีแหล่งน้ำอุดมราชตีที่มีความอุดมสมบูรณ์ มากไม่ว่าจะเป็นลำคลองที่ไหลผ่านหมู่บ้าน ที่เต็มไปด้วยพันธุ์สัตว์น้ำนานาชนิด มีหนองน้ำตามทุ่งนาที่เต็มไปด้วยผักต้มธรรมชาติ ที่สามารถเก็บกินได้ทั้งปีและปลดสารพิษด้วย ชาวบ้านจะซื้อของบางอย่างที่ จำเป็นที่หาไม่ได้ในบ้าน ซึ่งแยกต่างกัน ปัจจุบันที่ชาวบ้านต้องซื้ออาหารการกินเก็บบนทุกอย่างก็ว่าได้ เพราะแหล่งอาหารในธรรมชาติลดน้อยลงแทนไม่เหลือ เนื่องจากปัจจัยหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการทำลายป่าด้วยวิธีการที่ทำให้สัตว์น้ำลดลงอย่างรุนแรง ผักที่รีบเร้นอยู่ตามแหล่งธรรมชาติก็หมดไป เพราะชาวบ้านเปลี่ยนสภาพเป็นการปลูกพืชทางเศรษฐกิจอื่นๆ ทดแทน และนำเข้าสารเคมีมาใช้กันมาก จนผักปลาน้ำดีหายไป ดึงแมลงเหลืออยู่บ้างก็ไม่สามารถเก็บมาทำอาหารได้ เพราะมีสารพิษตกค้าง จานไม่มีเฉพาะลักษณะเดียวกัน นี่ก็เป็นความเปลี่ยนแปลงอีกด้านหนึ่งที่มองเห็นได้ชัดเจน

ความเปลี่ยนแปลงทางด้าน การคุณภาพ

สมัยก่อน การคุณภาพ หรือการสื่อสาร ยังไม่เจริญก้าวหน้าเหมือนในปัจจุบัน ชาวบ้านจะเดินทางไปไหนแต่ละครั้ง ก็ต้องอาศัยการเดินเท้าเป็นหลัก เส้นทางในการคุณภาพก็ไม่มีถนน มีแต่เส้นทางเด็กๆ ที่พอจะเดินได้และสามารถใช้วิวิ��ายบราทุกของหรือสินค้าทางเกษตร ไปขาย ในเมืองท่านนั้น สองข้างทางตั้งไปด้วยต้นไม้ใหญ่ แลบป่าทึบ และสูงสุดปานลายชนิด สมัยก่อนชาวบ้านจะ ปลูกศาลาเอาไว้ริมทางเดิน หลาภูหลัง เพื่อเอาไว้พักแรม หรือจะกินอาหารระหว่างทางในแต่ละครั้ง สมัยก่อนถ้าจะไปถูรบ้านญาติ หรือเพื่อนบ้านที่อยู่ห่างไกล ก็ต้องนอนค้างคืนอยู่บ้านญาติครั้งละ 1 ถึง 2 วัน ถึงจะเดินทางกลับ ในส่วนนี้ก็เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ และคนในครอบครัวให้เข้าหากันหนึ่ง สำหรับเครื่องมือสื่อสารในสมัยก่อน ก็จะใช้การพูดจา ร้องทำมาหากันไม่ได้ เวลาตี่ จะมีเสียงดัง ทวนมากถูกใหญ่บ้านจะใช้ในการเรียกประชุมชาวบ้าน หรือเวลาที่มีเหตุการณ์ต่างๆเกิดขึ้นในหมู่บ้าน ซึ่งจะมีความแตกต่างกับสมัยปัจจุบันมาก ที่มีห้องเรียนตั้งตระหง่าน หรือใช้และเครื่องมือสื่อสารต่างๆ เช่นโทรศัพท์ หรือ กระจาดข่าว และอื่นๆอีกมากมาย ที่เข้ามาช่วยความสะดวกให้แก่ชาวบ้าน ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ ก็จะมีทั้งประโยชน์ และโทษ อยู่รวมกันถ้าหากใช้ไปในทางที่ไม่ถูกต้อง และที่มองเห็นได้ชัดก็คือทำให้ความใกล้ชิดทางด้านครอบครัวลดน้อยลง เพราะจะถูกกีดโขกโทรศัพท์ ไปก็เสร็จแล้วทำให้ความใกล้ชิดของคนในครัวเรือนต้องเกิดซึ่งกันและกันระหว่างกันมากขึ้น

ความเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษาและวิชาชีพ

การศึกษาและวิชาชีพของชาวบ้าน หมู่ที่ 5 ในสมัยก่อน ไม่มีโรงเรียน公立 หรือสถานีอนามัย เหมือนสมัยปัจจุบัน มีก่อนถ้ามีการจับป้ายขึ้นในหมู่บ้าน ชาวบ้านจะอาศัยการรักษาใจต่างๆกับหมอดพื้นบ้านที่มีอยู่ในชุมชน เป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นหมอดพยากรณ์ หมอนวด หมอดำมาย หรือหมอดีกธรรมต่างๆ ซึ่งการให้บริการกับหมอดพื้นบ้านเป็นที่นิยมของชาวบ้านมาก เพศะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ทุกอย่างมีพร้อมอยู่ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็น สมุนไพร ชนิดต่างๆ เมื่อก่อนมีอยุกมากในชุมชน แต่มาสมัยปัจจุบันความสะดวกสบายในการให้บริการด้านสุขภาพมีมาก ที่จะอำนวยความสะดวกให้ชาวบ้าน มีทั้งสถานีอนามัย และโรงพยาบาล ที่อยู่ใกล้ชุมชน และการคุณภาพก็สะดวกสบาย จนปัจจุบันชาวบ้านต่างกันจะไม่เห็นถึงความสำคัญของหมอดพื้นบ้านและสมุนไพรในชุมชน ทำให้สมุนไพรถูกทำลาย จนสูญหายไปมาก หมอดพื้นบ้านก็ขาดการสืบทอดความรู้เข้าไว้ จนทำให้ภูมิปัญญาทางการแพทย์พื้นบ้านต้องสูญหายไปด้วย

ความเปลี่ยนแปลงทางด้านประเพณี วัฒนธรรมในชุมชน

ชาวบ้านในหมู่ที่ 5 บ้านตากษา เมื่อในอดีต หลังจากเสร็จภารกิจในการทำงาน และยามว่าง ก็จะรวมกันร้องรำทำเพลงกันอย่างสนุกสนาน ไม่ว่าจะเป็น มน:red>โนรา เพลงบอก ลิเกป่า และเล่น สะบ้า เศษตะกร้อห่วย ซึ่งเป็นการละเล่นแบบพื้นบ้านที่สร้างความสำเพ็ญและความสามัคคี ตลอด ถึงการทำให้ชุมชนแข็งแรงด้วย ชาวบ้านสมัยก่อน เมื่อทำนาเกี่ยวข้าวเสร็จ ก็จะนิยมให้ลูกหลาน นำ เครื่องสารใหม่ ที่ได้จากการเก็บเกี่ยวเมื่อนำมาซ้อมมือ แล้วก็จะนำเครื่องสารไปให้ผู้สูงอายุใน ชุมชน เพื่อแสดงถึงความรัก และการเอาใจใส่ต่อผู้มีพระคุณ และในสมัยก่อน ผู้ชายที่อยู่ในชุมชน คนไหนก็ตาม เมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ ก็จะต้องนวดเป็นพระ อย่างน้อย 1 พระษา และก่อนที่จะบวช ต้องไปขอรำผู้สูงอายุที่เป็นหัวญาติ หรือไม่ใช่ญาติก็ตาม การทำขอรำก็ต้องเดินไปขอรำทุกบ้าน เพื่อขอมาลาโพช ในสิ่งที่เคยล่วงเกินไป ซึ่งเป็นภาพที่มองแล้วน่าประทับใจมาก นอกจากนี้ เมื่อก่อน หนุ่มสาวคู่ในจะแต่งงานกัน หลังแต่งงานก็จะทำการไปกราบไหว้ผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน เพื่อขอรำจากผู้ หลักผู้ใหญ่ในชุมชนจนครบทุกคน เมื่อดึงงานบุญประจำปีของทุกปี เช่นงานบุญเดือนสิง สงกรานต์ ลูกหลานในครอบครัวทุกคน ก็จะร่วมกันจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการแสดงถึงความเคราะห์นัดอผู้สูง อายุ หัวที่พิธีขอต่อญี่ หรือล่วงลับไปแล้ว อย่างต่อเนื่อง แต่ในยุคปัจจุบันสิ่งต่างๆเหล่านี้ แทบไม่มีเหลือ ให้เห็นอีกเลย ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง จากภาพรวมโดยสุปแล้วสิ่งที่ผู้เฒ่าทั้ง 4 ท่านได้ บอกเล่าถึงเหตุการ และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของชุมชนหมู่ที่ 5 บ้านตากษา ก็จะสามารถมอง เห็นภาพที่สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างได้เป็นอย่างดี

หลังจากที่เวทีการเสวนาในหัวข้อความเปลี่ยนแปลงของชุมชนหมู่ที่ 5 จบลง รั้นตอนต่อๆ จากนั้น ในที่ประชุม ก็ได้มีโภภารต ได้เรียนรู้ ถึงแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุ ที่ให้ความรู้โดย ทีมงาน เจ้าหน้าที่ จากโรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 3 ท่านที่ได้เข้ามาให้ความรู้ในครั้งนี้ ประเด็นการให้ ความรู้ ก็จะเป็นแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุด้วยตนเองโดยเฉพาะในเรื่องของการดูแลรักษาสุขภาพ ที่ให้หลักการ 6 ข. ซึ่งแต่ละ ๖ ข.จะมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๖.๑ อาหารการกิน

ผู้สูงอายุทุกคนต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการกินอาหาร เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับวัย ซึ่ง ต้องกินให้ครบ ๕ หมู่ ก็จะทำให้ร่างกายแข็งแรงอยู่เสมอ

อ.ที่ 2 การออกกำลังกาย

คนในวัยสูงอายุ ต้องอาศัยการออกกำลังกาย เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงอยู่เสมอ แต่ต้องเป็นการออกกำลังกายที่มีความเหมาะสมกับวัยสูงอายุ เช่น การเดินและน้ำหนัก ในท่าง่ายๆ การวิ่งไม่พรวดหรืออื่นๆที่เหมาะสมกับวัย

อ.ที่ 3 อาหาร

การทำให้อาหาร และจิตใจ ที่จำเป็น อยู่เสมอ ก็เป็นเรื่องที่สำคัญ สำหรับผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นการดูแล การป้องกันทำบุญ หรือการฟังธรรม นั้นสามารถเป็นต้น

อ.ที่ 4 ชาโรคยา

การไม่มีโรค คือปัจจัยสำคัญของคนในวัยสูงอายุ ต้องมั่นคงและตัวเองไม่ใช้อาการเจ็บป่วยเข้ามายังตัวให้มากที่สุด

อ.ที่ 5 สิ่งแวดล้อม

ผู้สูงอายุ ต้องมั่นคงและรักษาสิ่งแวดล้อมให้ดีต่อตัวเองอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็น ร่างกาย เสื้อผ้า และความสะอาดในบ้าน บริเวณบ้าน ต้องมั่นคงยึดมั่นความสะอาดอยู่เสมอ

อ.ที่ 6 อนามัยมุช

ผู้สูงอายุ ไม่ควรหากเป็นท้าทายของอนามัยมุช ไม่ว่าจะเป็นการเล่นการพนัน กินแอลกอฮอล์ หรือสูบบุหรี่ เป็นต้น

หลังจากเจ้าน้ำที่จากโรงพยาบาลเรียกสน ได้ให้ความรู้ดังนี้ ในการดูแลผู้สูงอายุ เป็นที่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง หัวหน้าที่นิวิจัย ก็ได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมที่ในครั้งนี้ และกล่าวปิดประชุม

สรุปผลที่ได้จากการจัดเวที

- ผู้เข้าร่วมที่ได้มีความเข้าใจในการจัดทำโครงการวิจัยในครั้งนี้
- ผู้เข้าร่วมที่ได้เรียนรู้ดังวิถีชีวิต ของคนในอดีต และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของชุมชน
- ผู้เข้าร่วมที่เป็นผู้สูงอายุ ได้เรียนรู้ดังวิธีการดูแลคนของตัวเองให้ หลัก 6 อ.มาใช้ในชีวิตประจำวัน
- ได้แนวร่วมในการรับเคลื่อนงานในระดับชุมชน มากขึ้น
- ได้ทีมอาสาสมัครที่เป็น อ. ศ. ม. ในพื้นที่เข้ามาร่วมในการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ

ปัญหาอุปสรรคในการจัดเวที

- ทีมวิจัยยังมีประสบการณ์น้อยในการทำกระบวนการในการจัดเวที

2. ผู้เข้าร่วมประชุมที่เป็นผู้สูงอายุไม่ค่อยเข้าใจ เพศทางการสื่อไม่ค่อยได้ยิน

ข้อเสนอแนะในเวที

1. ทีมวิจัยความคิดเห็นที่ก่อข้อมูลต่างๆในเมืองให้มากกว่า 1 คน

ทีมวิจัย ความมีการตอบรับทั้งนากราช และการลำดับรั้นตอนในการประชุมให้มากกว่านี้

กิจกรรมที่ 3. จัดเวทีสรุปบทเรียนผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของชุมชนผู้สูงอายุ หมู่ที่ 5 ตำบลเข้าชัยสน

การจัดเวทีสรุปผลการดำเนินงาน และบทเรียนการทำงานที่ผ่านมาของชุมชนผู้สูงอายุ หมู่ที่ 5 เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในครั้งนี้ เพาะะใน 1 ปีที่ผ่านมาชุมชนผู้สูงอายุที่ จัดตั้งขึ้น ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากนัก ด้วยสาเหตุและปัจจัยหลายๆ อย่าง ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง การสรุปบทเรียนผลการดำเนินงานจึงเป็นทางออกที่ดีอย่างหนึ่งต่อการที่จะพัฒนา ชุมชนให้มีคุณภาพต่อไป

การจัดเวทีในครั้งนี้ มีกิจกรรมเป้าหมายที่เข้าร่วมเวที ที่ประกอบไปด้วย คณะกรรมการชุมชนผู้สูง อายุ สมนาคุณของชุมชนผู้สูงอายุ ประมาณ 30 คน ที่ปรึกษาชุมชน ที่เป็นเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาล เข้าชัยสน 2 คน ที่ปรึกษาทีมวิจัย 4 คน ทีมวิจัย 5 คน ค ณ 10 คน ที่เข้าร่วมประชุม

การประชุมได้เริ่มขึ้นในเวลา 10.00 น. เปิดประชุมโดย ประธานชุมชนผู้สูงอายุหมู่ที่ 5 แหล่งจาก เปิดประชุมเสร็จปีระธานชุมชน ก็ได้มีการนำเสนอผลการดำเนินงานของชุมชนผู้สูงอายุหมู่ที่ 5 ใน รอบ 1 ปีที่ผ่านมา โดยเริ่มจากความเป็นมาของชุมชน ต่อชุมชนผู้สูงอายุ หมู่ที่ 5 ตำบลเข้าชัยสน ได้ มีการจัดตั้งขึ้นเมื่อเดือน มกราคม 2548 ร่วมจัดตั้งโดยแกนนำหรือผู้นำชุมชนในหมู่ที่ 5 ซึ่งมีโครงสร้าง กิจกรรมที่หลากหลาย ที่มีคณะกรรมการ 6 คน มีสมาชิกแรกก่อตั้ง 20 คน มีคณะกรรมการที่จาก โรงพยาบาลเข้าชัยสน เป็นที่ปรึกษา 2 คน ต่อมามีผู้สูงอายุให้ความสนใจเข้าร่วมชุมชนเพิ่มขึ้น จากเดิม 20 คน เป็น 40 คน ในปีถัดไป ซึ่งในจำนวนผู้สูงอายุที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ประมาณ 130 คน ก็จะเรียบในการเป็นสมาชิกของชุมชน ต้องเสียค่าดำเนินรายแรกเข้า 50 บาท และเงินสำหรับเป็นทุนใน การซ่อมแซมกิจกรรมที่เสียชีวิต อีก 100 บาทรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด 150 บาทต่อคน

กิจกรรมหลักของชุมชนที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในแต่ละเดือน

- ให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพแก่สมาชิก โดยเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาล
- มีการนัดหมาย ติดตามตัวผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกัน
- มีการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

4. มีการตรวจสอบผู้สูงอายุ

หลังจากที่ประธานชุมชนได้นำเสนอถึงความเป็นมาของชุมชนผู้สูงอายุ หมู่ที่ 5 ให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต่อจากนั้น นางสาว บุญรุษ รุ่งเรือง ซึ่งเป็นที่ปรึกษาของชุมชน และเป็นเจ้าหน้าที่ จากกองพยาบาลเข้ารับสิน ก็ได้นำเสนอ ถึงผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมของชุมชนผู้สูงอายุที่ผ่านมาในรอบ 1 ปี ซึ่งการจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุก็เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ก็ต้องยอมรับว่าส่วนหนึ่งในกิจกรรมของชุมชนนั้น เป็นการดำเนินการแนวคิดที่มาจากการนำงานของรัฐ แต่ก็ได้มีการนำเสนอในที่ประชุมของชุมชน ก่อนที่จะนำไปใช้เป็นกิจกรรมหลักของชุมชน และเป็นที่ยอมรับของคณะกรรมการ และสมาชิกก่อนแล้ว แต่เมื่อได้มีการดำเนินกิจกรรมจริงๆ ก็พบปัญหาในการดำเนินงานเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในส่วนของความร่วมมือจากสมาชิกของชุมชน ซึ่งมาร่วมกิจกรรม ในแต่ละครั้งน้อยมาก ซึ่งในแต่ละเดือนจะมีสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรมเพียง 10 กว่าคน ซึ่งไม่ถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ในส่วนนี้ก็จะเป็นปัญหาหลักในการดำเนินงาน ของเจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการของชุมชน จึงปัญหานี้ก็คือการเข้าร่วม เป็นสมาชิกของชุมชนผู้สูงอายุ ในหมู่ที่ 5 ซึ่งถ้าดูจากข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุแล้วจะมีถึง 100 กว่าคน แต่มีผู้สนใจเข้าร่วมชุมชน เพียง 40 กว่าคนเท่านั้น ยังไม่ถึงครึ่งของจำนวนผู้สูงอายุที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดูแลผู้สูงอายุ เป็นอย่างมาก ทั้งหมดนี้คือปัญหาหลัก ของชุมชนที่มองเห็นได้อย่างชัดเจนจากการดำเนินงานที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่นในส่วนของการดำเนินงานที่ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน และหาบทวนกระบวนการการทำงานทั้งหมด เพื่อค้นหาปัญหา และแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่ง วันนี้ก็นับว่าเป็นโอกาสดี ที่ได้มีสมาชิกของชุมชนเข้าร่วมประชุม เกือบร้อยเปอร์เซ็น ถือว่ามากที่สุด ที่ได้มีการประชุมในแต่ละเดือน และเป็นโอกาสที่ดี ที่ทางคณะกรรมการวิจัย ได้คิดทำวิจัยแนวทางการดูแลผู้สูงอายุขึ้นในหมู่บ้านของเรา ซึ่งอย่างให้สามารถที่เข้าร่วมประชุมในวันนี้ ได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาต่างๆ และรวมไปถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ให้มากที่สุดเพื่อจะได้นำไปพัฒนาชุมชนให้ประสมประสิทธิภาพต่อไป

จากนั้นนาย สมพงษ์ อรุณรัตน์ ประธานชุมชน และหัวหน้าทีมวิจัย ก็ได้ทำความสะอาดเข้าใจถึงภาระหน้าที่ของทุกท่านที่เข้าร่วมประชุมในวันนี้ โดยจะต้องร่วมกันทบทวนถึงปัญหาที่เป็นอยู่ของชุมชน และจะต้องร่วมกันเสนอความคิดถึงแนวทางในการดำเนินงานของชุมชนที่มีความเหมาะสม และยั่งยืน จากนั้นก็ได้มีการแบ่งกลุ่มย่อยออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อความสะดวกในการระดมความคิดเห็น ให้เกิดความหลากหลาย ยิ่งขึ้น การแบ่งกลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่มจะประกอบไปด้วย อ ส ม ผู้สูงอายุ ทีม

วิจัย คณะกรรมการชุมชน ให้มี ทีมที่เลือง และเจ้าหน้าที่จากโรงเรียน เป็นวิทยากรกระบวนการทางในแต่ละกลุ่ม ซึ่งเมื่อแต่ละกลุ่มได้มีการระดมความคิดร่วมกัน ในกลุ่มเรียนรู้ร้อยแล้วก็ได้มีการสังตัวแทนของแต่ละกลุ่มย้อมานำเสนอประเด็นต่างๆให้ทั่วไปได้ร่วมกันเคราะห์ร่วมกันอีกด้วย ซึ่งเมื่อที่ประชุมได้สรุปอภิการแล้วก็ได้ประเด็นต่างๆทั้งในด้านปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาโดยภาพรวมดังต่อไปนี้

ด้านประเด็นที่เป็นปัญหาในการดำเนินงาน

1. คณะกรรมการชุมชนไม่ค่อยมีความพร้อมในการดำเนินงานของชุมชน
2. คณะกรรมการชุมชนขาดความพร้อมในการเข้าร่วมประชุมประจำเดือน
3. คณะกรรมการไม่ค่อยมีความเข้าใจ ถึงเป้าหมายในการดำเนินงานของชุมชนมากนัก
4. ขาดผู้นำที่มีความเสียสละอย่างจริงจัง
5. สมาชิกให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของชุมชนน้อยเกินไป
6. สมาชิกในครัวเรือนไม่ค่อยมีเวลาในการรับ สง ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
7. ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ต้องใช้เวลาไปเลี้ยงหลานจึงไม่ค่อยมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
8. ผู้สูงอายุไม่มีเงินในการเสียค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกชุมชน
9. ผู้สูงอายุบางส่วนไปเข้าเป็นสมาชิกชุมชนผู้สูงอายุของโรงเรียน
10. ผู้สูงอายุบางส่วน มีอายุมากเกินไป และสุขภาพไม่ดี ไม่สามารถเข้าร่วมชุมชนได้
11. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี ในการสร้างความเข้าใจให้ผู้สูงอายุของเห็นความสำคัญในการเข้าร่วมชุมชน
12. ภาระความนร์ ในแต่ละครั้งผู้นำชุมชนต้องดูแลผู้ดูแลไม่ค่อยมีความพร้อม
13. ค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกชุมชนสูงเกินไป
14. การนั่งสมาธิในแต่ละครั้ง มีสิ่งรบกวน ทำให้จิตใจไม่มีความสงบเต็มที่
15. กิจกรรมของชุมชน ไม่ค่อยเหมาะสมกับผู้สูงอายุในบางส่วน ที่มีอายุมาก
16. ขาดการสนับสนุนให้มีการนำเข้าภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นกิจกรรมของชุมชน
17. ขาดการสนับสนุนกิจกรรมที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างผู้สูงอายุและคนในครอบครัว

ประเด็นที่เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานของชุมชน

1. ให้มีคณะกรรมการที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างจริงจัง เพื่อให้ชุมชนได้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. คณะกรรมการต้องมีความเสียสละในการทำงานส่วนรวม
3. ให้มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นความสามารถให้แก่กรรมการข้อมูลอย่างต่อเนื่อง
4. ให้ผู้นำรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของข้อมูล
5. ลดค่าสมัคในการเข้าเป็นสมาชิกข้อมูลให้น้อยกว่าเดิมหรือเปิดรับสมาชิกที่ไม่มีรายได้หรือ
6. เพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจให้สมาชิกในครอบครัว และผู้สูงอายุมีความเข้าใจ การจัดตั้งชุมชนมากขึ้น
7. จัดทำคู่มือการสอดคล้อง แจกสมาชิกทุกคน เป็นแบบฉบับของข้อมูลเพื่อ ให้เกิดความพัฒนาใน การสอดคล้อง
8. ให้มีการออกหนังสือเรียนประชุมทุกเดือน เพื่อกันสมาชิกกัน
9. จัดให้มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แข่งต่างๆ ให้เป็นกิจกรรมเสริมของข้อมูล
10. จัดเลี้ยงอาหารผู้สูงอายุอย่างน้อยเดือนละครั้ง
11. สร้างความเข้าใจสมาชิกในครัวเรือน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของข้อมูลให้มากขึ้น
12. ให้มีการตรวจสุขภาพ อย่างต่อเนื่องและติดตามประเมินผล
13. ให้มอนเวย์ที่นับบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการผู้สูงอายุในแต่ละเดือน
14. ให้มีการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ โดยคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ สำหรับผู้สูงอายุที่ไม่ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้
15. ให้มีการจัดสวัสดิการให้สมาชิกที่มีความหลอกหลอนกว่าเดิม
16. ให้มีการรับ สง สมาชิกที่ไม่มีพำนัช ในการเข้าร่วมกิจกรรมของข้อมูล
17. ให้มีการจัดหาสถานที่ในการนั่งสมาธิที่มีความเหมาะสม ไม่มีสิ่งรบกวน

จากผลสรุปที่ได้จากการมีส่วนร่วม ในการระดมความคิดที่มีความหลากหลาย ทำให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และสมาชิกทุกคนได้มองเห็นสภาพปัจจุบัน และแนวทางแก้ไข ของการดำเนิน งานของข้อมูลได้อย่างชัดเจน การประชุมสรุปผลการดำเนินงานร่วมกัน ในครั้งนี้สามารถสร้าง กระบวนการการทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในส่วนของแนวทางในการดำเนินงานของข้อมูล ที่สามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ขึ้นมาได้มีความเร็วมากขึ้น เป็นพื้นที่ยอมรับของสมาชิก และ บุคคลรอบข้าง ได้อย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

กิจกรรมที่ 4 การประชุมทีมวิจัย ที่ปรึกษาและอาสาสมัค เพื่อช่วยวันวางแผนในการลงพื้นที่ดู เก็บข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ในพื้นที่หมู่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประชุมในครั้งนี้ ผู้

เข้าร่วมประชุม ประกอบไปด้วย ทีมวิจัย 5 คน ทีมอาสาสมัคที่เป็น อ.ส.ม. ในหมู่บ้าน 10 คน ที่ปรึกษา 2 คน ที่เดินทาง 2 คน ผู้ประสานงาน สกอ. 1 คน วัดถุประสงค์ในการประชุม ก็เพื่อต้องการ ทำความเข้าใจในการทำงานร่วมกันระหว่างทีมวิจัย และอาสาสมัค รวมไปถึงการร่วมกันศึกษาวางแผน ในการจัดเก็บข้อมูลในที่นี่ การประชุมในรั้วนี้ ทีมวิจัยก็ได้มีการซักซ้อม ทำความเข้าใจร่วม กับทีมอาสาสมัคถึงแนวทางในการทำงานร่วมกัน เมื่อทีมวิจัยและอาสาสมัค มีความเข้าใจแล้ว ต่อ จากนั้น ในที่ประชุมก็ได้ร่วมกันวางแผนในการทำงาน เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุในที่นี่หมู่บ้าน และจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการระดมความคิดร่วมกันของทีมวิจัย และทีมอาสาสมัค รวมไปถึง คณะที่ปรึกษา ก็ได้ร่วมกันเสนอรูปแบบในการจัดเก็บข้อมูล ที่หลากหลายวิธีการ เพื่อให้การจัดเก็บ ข้อมูลในครั้งนี้ได้อย่างครอบคลุมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการนำเข้าข้อมูล เก่าที่มีอยู่ ใน อ.บ.ต และ โรงพยาบาลโดยเฉพาะรายชื่อผู้สูงอายุทั้งหมดในหมู่บ้าน มีกี่คน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ ส่วนมากจะมีอยู่ ที่ อ.บ.ต. และโรงพยาบาลสำหรับ การเข้าร่วมที่เป็นรายบุคคลนั้น ก็ได้มีการเสนอแนวคิด ทั้งการ สมภาษณ์ การจดบันทึก และการถ่ายรูป จากการนำเสนอนوعทางจากหน่วยความคิด ทำให้ที่ ประชุมต้องร่วมกันหารือสรุปเพื่อให้ได้วิธีการ ในการเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุ ที่มีความครอบคลุมใน ทุกด้าน และที่สำคัญ สามารถตอบคำถามวิจัย ได้อย่างครบถ้วน ในที่สุด ที่ประชุมก็ได้มีรูปแบบ ที่นี่ ที่ประชุมก็ได้ร่วมกัน กำหนดมาเป็นเครื่องมือหลัก ในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งในแบบ สมภาษณ์ นั้น สามารถนำเข้า แนวคิดของแต่ละคน มาไว้ในแบบสอบถาม ได้ จากนั้นที่ประชุมก็ได้ร่วมกันออกแบบ สอบถามร่วมกัน โดยมีหัวข้อประเด็นหลักๆ ดังต่อไปนี้

1. ต้านข้อมูลพื้นฐาน เช่น ชื่อ อายุ ที่อยู่ และสถานภาพ
2. ต้านที่อยู่อาศัย
3. ต้านการประกอบอาชีพ
4. ต้านความสัมพันธ์ของคนในครัวเรือน
5. ต้านการดูแลรักษาสุขภาพ
6. ต้านสังคม
7. ต้านศาสนา
8. ต้านภูมิปัญญาท้องถิ่น
9. ต้านสวัสดิการ
10. ต้านความคิดเห็นของผู้สูงอายุที่มีต่อชุมชนผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5
11. ต้านการเสนอแนะและแนวทางการดูแลผู้สูงอายุที่เหมาะสมในปัจจุบัน

หลังจากที่ได้ร่วมกันออกแบบสอบตามสครีมแล้ว ทีมวิจัยและอาสาสมัค ก็ได้ร่วมกันวางแผนในการลงพื้นที่ซึ่งมีแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูล เป็นผู้สูงอายุในหมู่ชน จำนวน 130 คน
2. จัดแบ่งทีมในการลงพื้นที่ออกเป็น 3 ทีมๆละ 3 – 4 คน มีทีมวิจัย และอาสาสมัคในแต่ละทีม
3. ระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล 15 วัน
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การจดบันทึก และการถ่ายรูป

เมื่อได้ทั้งเครื่องมือ และแผนงานในการจัดเก็บข้อมูลแล้ว ในที่ประชุม ก็ได้มีการเสนอเพิ่มเติมในประเด็นของการฝึกให้ทีมวิจัย และอาสาสมัค ได้มีทักษะในการลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้สูงอายุ ซึ่งในส่วนนี้ ก็ยังเป็นจุดอ่อนอย่างหนึ่งของทีมวิจัย และอาสาสมัค จึงควรให้มีการฝึกอบรมเพิ่มความพร้อมในส่วนนี้ก่อนลงปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งที่ประชุมก็ได้มีการจัดอบรมรีบในวันต่อมา โดยมีเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลรับหน้าที่ในการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มทักษะให้กับทีมวิจัย และอาสาสมัคโดยใช้สถานที่ของโรงพยาบาลเป็นที่อบรม

สรุปผลที่ได้รับจากกิจกรรมในครั้งนี้

1. ทีมวิจัย และอาสาสมัคได้มีความรู้ความเข้าใจในการทำงานร่วมกัน
2. ทีมวิจัยและอาสาสมัคได้มีความรู้ในการออกแบบการจัดเก็บข้อมูล และสามารถนำไปปรับใช้กันในการทำงานในด้านอื่นๆได้
3. ได้แผนงานและกิจกรรมเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน
4. ได้แบบสอบถาม ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดเก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ได้เรียนรู้ ทักษะในการจัดเก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
6. ทีมวิจัย ได้แนวร่วมในการทำงานเพิ่มขึ้น

กิจกรรมที่ 5 จัดเวทีประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสืบค้นประวัติความเป็นมาของหมู่ที่ 5 บ้านตอกเชา การจัดเวทีในครั้งนี้เป้าหมายหลักในการจัดเวทีก็เพื่อสร้างกระบวนการการเรียนรู้ร่วมกัน

ระหว่างคนรุ่นเก่า และคนรุ่นใหม่ ที่จะได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิต และประวัติความเป็นมาของชุมชน บ้านเกิด ของตัวเอง ซึ่งกิจกรรมนี้ ก็ถือว่า เป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างจิตสำนึกรักน้ำด้วยความรุ่นใหม่ ให้คนรุ่นใหม่ได้มองเห็นความสัมพันธ์ และการอยู่ร่วมกันของคนในอดีต ซึ่งจะมีความแตกต่างกับสังคมในปัจจุบันมากน้อยยังไง และที่สำคัญตั้งแต่เริ่มมีการก่อตั้งหมู่ที่ 5 บ้านตากเขายังไม่เคยมีคนในยุคใหม่ ที่ได้มีการทำประวัติความเป็นมาของหมู่ที่ 5 อย่างจริงจัง เพราะสิ่งนี้ก็เป็นสิ่งสำคัญที่ควรไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ เกี่ยวกับประวัติของหมู่บ้าน การจัดเวทีในครั้งนี้ ทีมวิจัย ได้เริ่ม ผู้สูงอายุ ที่มี ความอาวุโส และเป็นพี่ยอ姆รับของชุมชน ที่สามารถให้ข้อมูลประวัติของหมู่บ้านตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง มาจนถึงปัจจุบัน จำนวน 6 ท่าน มาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้ โดยมีทีมวิจัย อาศารามวัค และกุตุ่มผู้สอนฯร่วมกันรับฟัง และจดบันทึกเอาไว้ เป็นประวัติของหมู่บ้าน อย่างละเอียดทุกขั้นตอน ทั้งในด้านประวัติของชื่อหมู่บ้านที่มีการปรับเปลี่ยนมาเรื่อยๆ จนมาเป็นบ้านตากเข้า และด้านอนาคตการปักครื่ง รวมไปถึงวิถีชีวิต ของคนรุ่นหลัง รุ่นล่าเรียงมายังปัจจุบัน ซึ่ง ผลจากการจัดเวทีในครั้งนี้ สามารถสร้างจิตสำนึกรักและสร้างการเรียนรู้ให้คนรุ่นใหม่ได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญของบ้านหมู่ที่ 5 ก็ได้มีประวัติหมู่บ้านที่มีความน่าเชื่อถือเพาะ ได้มีบุคคลจากหลายที่ส่วน เจ้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำรื้น เพื่อให้สูกหลานได้เรียนรู้ต่อไป ซึ่งในส่วนนี้ก็สามารถนำมาร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยได้อีกด้วย

สรุปผลที่ได้รับจากการจัดเวที

1. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่
2. คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ถึงวิถีชีวิตของคนเมืองในอดีตจนถึงปัจจุบัน
3. คนรุ่นใหม่มีจิตสำนึกรักน้ำด้วยความสำคัญกับผู้เช่าผู้มีบ้านหมู่ที่ 5 ก็ได้มีประวัติหมู่บ้านที่มีความน่าเชื่อถือเพาะ ได้มีบุคคลจากหลายที่ส่วน เจ้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำรื้น เพื่อให้สูกหลานได้เรียนรู้ต่อไป ซึ่งในส่วนนี้ก็สามารถนำมาร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยได้อีกด้วย
4. เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชนมากขึ้น
5. ได้ประวัติหมู่บ้านที่มีความชัดเจน น่าเชื่อถือมากขึ้น

กิจกรรมที่ 6 ประชุมทีม และทีปรึกษา สรุปวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ หลังจากที่ทีมวิจัย และอาศารามวัค ได้ร่วมกันลงพื้นที่เพื่อจัดเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุ อย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 15 วัน เต็มๆ ซึ่งในช่วงของการลงพื้นที่เก็บข้อมูลนั้นก็ได้มีการพบปะกับคุยกันอย่างไม่เป็นทางการของทีมวิจัย และอาศารามวัคอยู่ตลอด โดยเฉพาะช่วงเย็น หลังจากการลงพื้นที่แล้วทีมวิจัย และอาศารามวัคก็จะเข้ามูลที่ได้มาควบรวม และตั้งวงคุยกันเพื่อสรุปผล และปัญหาอุปสรรคที่พบในขณะปฏิบัติหน้าที่ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงในการลงพื้นที่ในวันต่อไป และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่วางแผนไว้ กิจกรรมจัดเก็บข้อมูลในพื้นที่ ก็เสร็จสมบูรณ์ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้น

ที่จำนวน 100 กว่าครึ่งก็ได้ถูกนำมากองรวมกันไว้ที่ท่าการของทีมวิจัย เป็นที่เรียบร้อย กระบวนการการในภาควิเคราะห์แยกแยกชื่อชื่อ模กีได้เริ่มเข้า โดยมีทีมวิจัย และอาสาสมัค รวมไปถึงคณะที่ปรึกษา ก็ได้ร่วมกันวิเคราะห์ชื่อชื่อ模กีทั้งหมดร่วมกันเป็นเวลา 3 วันซึ่งสามารถแยก สรุป ประเด็นต่างๆที่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ ในด้านต่างๆดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษาชื่อชื่อ模กีสูงอายุที่ 5 คำนลเข้าชื่อสน

ผลจากการศึกษาชื่อชื่อ模กีจากผู้สูงอายุ จำนวน 105 คน แยกประเภทหญิง - ชาย ดังนี้

ผู้สูงอายุที่เป็นผู้ชาย จำนวน 49 คน

ผู้สูงอายุที่เป็นผู้หญิง จำนวน 56 คน

ด้านความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุทั้ง 105 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

ผู้สูงอายุ ที่อาศัยอยู่กับครอบครัว สูกหอบาน จำนวน 82 คน

ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ตามลำพัง สองคนอย่างเดียว จำนวน 23 คน

ในจำนวนผู้สูงอายุ ทั้ง 105 คน ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ และไม่ได้เป็นสมาชิก ชมรมสักส่วนตั้งนึง

เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุของโรงพยาบาล จำนวน 13 คน

เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุของหมู่ที่ 5 จำนวน 43 คน

ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุที่ไหนเลยจำนวน 49 คน

จำนวนผู้สูงอายุที่ไม่สามารถจัดเก็บชื่อชื่อ模ให้ จำนวน 14 คน มีสาเหตุต่างๆที่ไม่สามารถให้ชื่อชื่อ模ดังนี้

ไปอยู่นอกพื้นที่ จำนวน 11 คน

มีอาการเจ็บป่วย พิการจำนวน 3 คน

สรุปข้อมูลด้านปัญหาของผู้สูงอายุจำนวน 105 คนโดยรวมตามประเด็นต่างๆดังนี้

1.ประเด็นปัญหาด้านความสัมพันธ์กับคนในครอบครัว	จำนวนผู้สูงอายุที่ให้ข้อมูล 50 คน (47% ของผู้สูงอายุทั้งหมด)	คิดเป็นร้อยละของผู้แสดงความคิดเห็น
1.1 ปัญหาภูกทดสอบทั้งหัวเหว่อกลางไปทำงานที่อื่น	ผู้หญิง 6 คน ผู้ชาย 5 คน รวม 11 คน	22.0%
1.2 ไปไหนมาไหนไม่สะดวก	ผู้หญิง 8 คน ผู้ชาย 8 คน รวม 16 คน	32.0 %
1.3 ปัญหาขาดผู้อุปการะ ลูกหลานไม่เอาใจใส่ เป็นทุกธนท่วงทุกstan	ผู้หญิง 13 คน ผู้ชาย 10 คน รวม 23 คน	46.0 %
2.ประเด็นของปัญหาด้านสุขภาพ	จำนวนผู้สูงอายุที่ให้ข้อมูล	คิดเป็นร้อยละของผู้แสดงความคิดเห็น
2.1 อาการเจ็บป่วยที่ไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสม	ผู้หญิง 22 คน ผู้ชาย 27 คน รวม 59 คน	56 %
3.ประเด็นปัญหาระบุร้ายได้	จำนวนผู้สูงอายุที่ให้ข้อมูล	คิดเป็นร้อยละของผู้แสดงความคิดเห็น
ปัญหาไม่มีเงินจ่าย ขายได้ไม่พอ กิน	ผู้หญิง 15 คน ผู้ชาย 11 คน รวม 26 คน	25 %
4.ผู้สูงอายุที่ไม่แสดงความคิดเห็น	ผู้หญิง 15 คน ผู้ชาย 14 คน รวม 29 คน	28 %
	รวมทั้งหมด 105 คน	

จากการสอบถามความคิดเห็นพบว่า ปัญหาด้านสุขภาพ และ ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว ปัญหาขายได้ไม่พอจ่าย มีจำนวนความคิดเห็น นานน้อย ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 56 % 47 % และ 25% ของจำนวนผู้สูงอายุที่สอบถามความคิดเห็นทั้งหมด 105 คน มี 27 % หรือ 29 คน ของผู้สูงอายุที่ไม่แสดงความคิดเห็น

สรุปผลข้อมูลของผู้สูงอายุที่มีอาการของโรคประจำตัว

ในจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด 105 คน จากการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 มีอาการของโรคประจำตัว ถึง 59 คน หรือแต่ละคนจะมีอาการของโรคที่แตกต่างกัน เช่น โรค หอบ ไอ อัมพาต หื้มหดกษ์ โรคหัวใจ กระดูกเสื่อม และอาการของโรคที่ผู้สูงอายุเป็นกันมากที่สุด ก็คือ โรค เบาหวาน และความดันโลหิตสูง ซึ่งในส่วนของอาการเหล่านี้ ที่มีจัยได้ทำประวัติของผู้ป่วยเอาไว้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาต่อไป ตามตารางรายชื่อ เนื่องจากอาการที่ผู้สูงอายุเป็นกันมากดังต่อไปนี้

ที่	ชื่อ	สกุล	อายุ	ที่อยู่	อาการของโรค
1	นายวัฒน์ชัย	ภูมิ	60 ปี	143 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
2	นายพิน ตั้มจันทร์		79 ปี	45 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
3	นางน้อม เพ็งแก้ว		66 ปี	130 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
4	นายบุญลอด ชาญชัย		65 ปี	67 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
5	นายนิตติ ช่องรักษ์		70 ปี	110 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
6	นางปัลลิม สวัสดิ์		64 ปี	11/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
7	นายจิตรา เกี้ยวสง		83 ปี	46 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
8	นางเขียน รักษาชล		71 ปี	42 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
9	นายอึ้งม เมืองสง		70 ปี	70/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
10	นายเมือง ลิทธิมา		72 ปี	3/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
11	นายวัน ชื่อคง		81 ปี	71 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
12	นางพริม บุญทอง		63 ปี	107 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
13	นางเขยม ทวีตา		64 ปี	55/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
14	นางจำ ชุ้ยขาว		65 ปี	63 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
15	นางคลี เมืองสง		70 ปี	113 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
16	นายน้อม ชูแก้ว		64 ปี	75 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
17	นายไช บัวล้อย		74 ปี	12/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
18	นางธิน ประทุมสุวรรณ์		77 ปี	84 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
19	นางพริม บุปผาเรณุ		65 ปี	56/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง

20	นางพัน ชื่อคง	81 ปี	71 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
21	นางแก้ว จันทร์ทอง	81 ปี	62 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
22	นางลิน แก้วชนะ	76 ปี	9 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
23	นางร้อน ฤทธิ์เลื่อน	69 ปี	47/2 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
24	นางสมพร อรุณรัตน์	60 ปี	196 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
25	นางคล้าย เตี้ยวเนี้ยว	72 ปี	91 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
26	นางขอต สิทธิ์มาก	73 ปี	3/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
27	นายปุ่น พูลอินทร์	80 ปี	36 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
28	นายลั่น บุปผาเรนู	74 ปี	56/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
29	นางนูนกิน ไสมนะ	62 ปี	112 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
30	นางศม ภูแก้ว	63 ปี	98 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
31	นางถัด จันทร์พุน	86 ปี	11/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	ความดันโลหิตสูง
32	นางพยอม ต้ำจันทร์	78 ปี	45 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
33	นางริน หนู	74 ปี	28 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน
34	นางทม เมืองสง	66 ปี	70/1 ม.5 ต.เข้ารักษ์สน	เบาหวาน

สรุปฐานข้อมูลด้านรายได้ของผู้สูงอายุจำนวน 105 คนในหมู่ที่ 5 บ้านลอกเชา

- ผู้สูงอายุที่มีรายได้จากการประกอบอาชีพ มีจำนวน 64 คน ประกอบอาชีพการเกษตร เช่น ทำนา ทำสวน ค้าขาย รับจ้าง มีรายได้เฉลี่ย 1,000 – 3,000 บาทต่อเดือน
- ผู้สูงอายุที่เป็นข้าราชการบำนาญ จำนวน 5 คน มีรายได้เฉลี่ย 15,000 – 20,000 บาทต่อเดือน
- ผู้สูงอายุที่มีรายได้มาจากลูกหลานให้จำนวน 24 คนเฉลี่ยเดือนละ 500 – 1,000 บาทต่อเดือน
- ผู้สูงอายุที่มีรายได้มาจากลูกหลานให้จำนวน 10 คนเฉลี่ย ปีละ 2,000 – 3,000 บาทต่อปี
- ผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้มาจากไหนเลย จำนวน 3 คน ซึ่งอาศัยอยู่กับลูกหลานในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งได้รับการดูแลจากลูกหลานตามสมควร มีอยู่มีกินตามสมควรที่ลูกหลานพอยจะมีให้

สรุปข้อมูลด้านปัญหาของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ตามลักษณะ สองภาษา ของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 23 คน

1. ขาดการดูแลเอาใจใส่จากญาติพี่น้อง และสังคม
2. ไม่มีเงินจ่าย ไม่มีรายได้ และอาศัยที่เพียงพอ กับวัยสูงอายุ
3. ไม่ค่อยมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในสังคมมากนัก
4. ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐอย่างต่อเนื่อง
5. สังคมไม่ค่อยเปิดโอกาสให้เข้าร่วงกิจกรรม และเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆ
6. ไม่ค่อยได้รับสวัสดิการในด้านต่างๆ จากหน่วยงาน และองค์กร
7. ขาดความอบอุ่นจากคนรอบข้าง อยู่ตามประสาตา ตาย
8. ไม่มีเงินในการรักษาเมื่อยามเจ็บป่วย

สรุปข้อมูลด้านภูมิปัญญาท่องถิ่นของผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 บ้านตอกเชา

ภูมิปัญญาท่องถิ่นของผู้สูงอายุ เป็นมรดกอันล้ำค่าของชุมชน ในหมู่ที่ 5 ก็เป็นเช่นกัน หนึ่งที่มีภูมิปัญญาหลากหลายที่มีอยู่ในตัวของผู้สูงอายุ ซึ่งภูมิปัญญาเหล่านี้ เรายังได้มีการใช้ประโยชน์กันมานานนับหลายร้อยปี ไม่ว่าจะเป็น หมอด้านบ้าน ในแขวงต่างๆ ภูมิปัญญาทางด้านหัตถกรรมที่นับบ้าน และ ศิลปินพื้นบ้าน จากการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุในชุมชนแห่งนี้ มีภูมิปัญญาท่องถิ่นอยู่ถึง 70 คน ซึ่งแต่ละคนมีองค์ความรู้ในแต่ละแขนงตามด้านต่อไปนี้

ที่	ชื่อ — สกุล	อายุ	ที่อยู่	องค์ความรู้ที่มี
1	นายเพียง เดือนแก้ว	66 ปี	23 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน
2	นายอ้วน นวลเกลี้ยง	84 ปี	53/2 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน
3	นายจาม่าย บุปผะณุ	66 ปี	1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน
4	นายคล้อย รุ้ยชาต	75 ปี	63 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน
5	นางทนม เมืองสง	66 ปี	70/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน
6	นางแตง ศรีศักดิ์	78 ปี	90 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน
7	นางหนูกลิน เทพเกื้อ	61 ปี	104 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน
8	นางพุ่น ชุมแก้ว	63 ปี	98 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน
9	นางรอง สิงห์มาก	73 ปี	3/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน
10	นางจิน ประทุมสุวรรณ	77 ปี	84 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตถกรรมพื้นบ้าน

11	นางร้อน ฤทธิ์เลื่อน	69 ปี	74 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
12	นางพีด ห่มเกตุ	79 ปี	80/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
13	นางพริม บุญเผยแพร	65 ปี	56/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
14	นางแปลก ชูช่วย	79 ปี	94 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
15	นายใจ บัวทอง	79 ปี	12/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
16	นายอัน ช่องรักษ์	62 ปี	110 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
17	นางเจียม ทวีหา	64 ปี	55/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
18	นางพริม บุญทอง	63 ปี	107 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
19	นายพิน ชูแก้ว	70 ปี	30 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
20	นายเมือง สิงห์มาก	72 ปี	3/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
21	นายน้อม ชูแก้ว	64 ปี	75 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
22	นายเพื่อม รอตสิง	67 ปี	59 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
23	นางศศิ่อง มีแสง	73 ปี	59 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
24	นายไอล หมู	69 ปี	33/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
25	นายสวัสดิ์ เมืองสง	65 ปี	113 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
26	นายอธุณ สวัสดิ์	62 ปี	11/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
27	นายพ่วง ชูแก้ว	74 ปี	98 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
28	นางร้อง ชูใหม่	71 ปี	82/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
29	น.ส.กิน ช่องรักษ์	60 ปี	83 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
30	นางผัน วงศ์พันธ์	74 ปี	60 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
31	นายพิน คำจันทร์	79 ปี	45 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
32	นายสมพร ชูจันทร์	64 ปี	12/3 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
33	นางน้อม เพ็งแก้ว	66 ปี	130 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
34	นางพร้อม บุญแก้ว	64 ปี	88 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
35	นางหมุกลิน นวลเกลี้ยง	77 ปี	14 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
36	นายสว่าง ชุมชิด	76 ปี	47/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
37	นายເຈື້ອນ ແກສີຍິງເກື້ອ	61 ปี	20/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
38	นางแก้ว เหลาทอง	70 ปี	51 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน

39	นางหลง ชุนชิด	72 ปี	47/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
40	นางเชียน รักษาชล	71 ปี	42 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน
41	นายลับ ฤทธิ์เลื่อน	71 ปี	49 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หัตกรรมพื้นบ้าน

องค์ความรู้ในแขนงของกลุ่มนหัตกรรมพื้นบ้าน ที่ผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 มีอยุ่มากหมายถ่ายอย่าง ซึ่ง นับว่าเป็นศักยภาพทางด้านภูมิปัญญาที่มีการสั่งสมกันมานานนับร้อยปี หัตกรรมพื้นบ้าน เป็นภูมิปัญญาที่คนสมัยก่อนคิดค้นขึ้นมาเพื่อผลิตเป็นรากของเครื่องใช้ในครัวเรือน เช่น เครื่องใช้หัต วีเวลาอาภารร้อน และของใช้ในการทำมาหากิน เช่น สุน ໄส ลัน ช่อง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการจับปลา นอกจากนี้ยังมีการทำขันกล้ายที่ได้ดัดหีบคง สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างบางส่วนท่านั้นยังมี ผลิตภัณฑ์ หัตกรรมพื้นบ้านอีกหลายอย่างที่ผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 ทำได้ ซึ่งสิ่งต่างๆเหล่านี้ ล้วนแล้วแต่ จัดทำขึ้นโดยใช้วัสดุดินที่มีอยู่ในทุ่งชนทั้งสิ้น แต่ปัจจุบัน วัสดุดินเริ่มลดน้อยลงไป และมีการใช้งาน หัตกรรมพื้นบ้านน้อยลงด้วย ภูมิปัญญาเหล่านี้มีจุดเด่นคืออยู่ในตัวของผู้สูงอายุเป็นส่วนใหญ่ ถ้าไม่มีการส่งเสริมพื้นที่ในงานสิ่งศิริฯเหล่านี้ก็จะหายไปจากทุ่งชนอย่างแน่นอน

ที่	ชื่อ สกุล	อายุ	ที่อยู่	องค์ความรู้ที่มี
1.	นายหิด ช่องรักษ์	64 ปี	110 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอยาสมุนไพร
2	นางเชียน รักษาชล	71 ปี	42 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอดีกรรมา
3	นายพิน คำจันทร์	79 ปี	45 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอดีกรรมา
4	นางช่อง ชูในม	71 ปี	82/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอดีกรรมา
5.	นายลิม บัวคำ	76 ปี	116 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอยาสมุนไพร
6	นายสกิต รักษาชล	73 ปี	42 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอยาสมุนไพร
7	นายเชียง กองคงคลัง	68 ปี	202 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอยาสมุนไพร
8	นายลับ ฤทธิ์เลื่อน	71 ปี	49 ม.เข้าชัยสน	หมอยาสมุนไพร
9	นายเที่ยง เก่อนแก้ว	66 ปี	23 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอดีกรรมา
10	นายบุน พูนอิน	80 ปี	36 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอดีกรรมา
11	นายไช่ บัวลอย	74 ปี	12/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอดีกรรมา
12	นายเดือน สิงห์มาก	72 ปี	3/1 ม.5 ต.เข้าชัยสน	หมอดีกรรมา

13	นางจัต หนู	62 ปี	33 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	หมู่บ้านพิธีกรรม
14	นายลาภ เศรษฐ์	67 ปี	70 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	หมู่บ้านมุนไฟ

ภูมิปัญญาหมู่บ้านในแขวงต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวของผู้สูงอายุ ทั้ง 13 ท่าน เป็นองค์ความรู้ที่รู้ว่า บ้านในหมู่ที่ 5 และหมู่นี้ใกล้เคียงได้ใช้ประโยชน์ในการดูแลรักษาสุขภาพกันมานาน ทั้งในด้านการรักษาโรค และการทำพิธีกรรมต่างๆ เช่น พิธีการแต่งงาน พิธีงานศพ พิธีงานบวช หรือบูชาเจ้าที่เจ้าทาง รวมไปถึงการทำพิธี แรกน้ำรัก ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นที่ที่ได้เป็นอย่างดี จากอดีต ถึงปัจจุบัน ภูมิปัญญาเหล่านี้ถือเป็นเครื่องมือการใช้กันอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังเป็นปัญหาในการถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่

ที่	ชื่อ สกุล	อายุ	ที่อยู่	ภูมิปัญญาที่มี
1	นางแก้ว เหลาทอง	70 ปี	51 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	ศิลปินพื้นบ้าน
2	นายเอื่อง เกลี้ยงเกื้อ	61 ปี	20/1 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	ศิลปินพื้นบ้าน
3	นายสมพร ชูจันทร์	62 ปี	36 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	ศิลปินพื้นบ้าน
4	นายกระจ่าง หนู	61 ปี	89 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	ศิลปินพื้นบ้าน
5	นางแก้ว จันทร์ทอง	81 ปี	62 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	ศิลปินพื้นบ้าน
6	นางนิต พูนอิน	78 ปี	36 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	ศิลปินพื้นบ้าน
7	นายน้อม ชูแก้ว	74 ปี	98 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	ศิลปินพื้นบ้าน
8	นางสมพร อรุณรัตน์	61 ปี	196 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	ศิลปินพื้นบ้าน
9	นายคล้อย หนู	67 ปี	29 ม.5 ต.เจ้าชัยสน	ศิลปินพื้นบ้าน

ศิลปินพื้นบ้านเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกแขนงหนึ่ง ที่เป็นความสามารถเฉพาะตัวของผู้ที่มีภูมิปัญญาในแขวงนี้ ศิลปินพื้นบ้าน ในหมู่ที่ 5 มีหลายอย่างส่วนมากจะนิยมให้ในกิจกรรมต่างๆ เช่น การร่วมสนุกเล่น ในงานมหกรรม หรืองานรื่นเริง เมื่อปีก่อน ภูมิปัญญาเหล่านี้มีความน่าสนใจอย่างนึง ที่น่าสนใจ ก็คือการร้องเพลงกล่อมเด็ก เมื่อสมัยก่อน ภูมิปัญญาเหล่านี้มีความน่าสนใจอยู่ที่เนื้อร้อง คำที่นำมาใช้ ส่วนใหญ่แล้วแต่ความหมาย และเป็นคติชนในเรื่องราวต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

ตัวอย่างเพลงต่องเรือกล่อมเด็ก ชื่อเพลงพระสังข์

ขับร้อง ทำนองโดย นางแก้ว จันท่อง

อา...เออ ห้าวยศิวิล หลงกลดพระนางจันทรา	ห้าวยศิวิลเป็นคนบ้าจับพระราชาหัวหอยสังข์
ปักหลักลงแล้วทั้งเจ็ดแห่ง	ชั่งให้แหงทองขออยรึ่ง
กลัวบุญว่าสนาหัวหอยสังข์	ห้างพลายไม่สู้ห้าอยแหง
ยกงวงขึ้นมาเกยแล้ววันท่า	เอาจามมาปักกับตินแยดง
ช้างพลายไม่สู้ห้าอยแหง	กลัวบุญสุนカラทำน
อา...เออพระสังข์น่าเกลียดน่าชัง	พระสังข์อยู่ในคราบเงาะ
เพื่อนชาเดินดิน	พระสังข์เนื่องนิลถือไม้เท้าแหง
อยู่ในคราบเงาะ	แหะหนีนางพันธุรัตน์
อา... เออนางพันธุรัตน์	เสดส่าป่ากูร่วงตามลูกชาย
ร้ามหัวยร้ามชา	ไม่เอาสังข์ทองมาให้ได้
วิงตามลูกชาย	ไปตายที่ภูเขา

เพลงร้องเรือกล่อมเด็ก เพลงเมรี

ขับร้อง ทำนองโดย นางแก้ว จันท่อง

อา.. เออเมรีเหอกินเหล้วนนี้มาหนักหนา	มาใหยกหรือเมายา
มาในหนักหนาละพระหงา	อะไนรุ้งหิงบันหลังค่า
บอกว่าห่อตานางสิบสอง	เมรีร่วมห้องนางสิบสองไม่พลางผัว
อา...เออ พระรสมำแหตไม่ออกรากห้อง	บุญเหติยวนถังมาสั่งน้อง
น้ำคานเนตพระทองลงหลานไม่หล	จวยได้ไม่พจน์กับห่อต่า
ผูกเข้าคอม้าพานแหะไป	หริ่ง ๆ ฯ ฯ แหะไปบันแวงหา
อา..เออ เมรีกินเหล้าเมานาผัว	เข้าไปในห้องก็มีดม้า
นาผัวไม่พบกันร้อง	ๆ ๆ ได้มาตามสัง
ๆ ๆ เทียนเมียนวนส่งเข้าห้อง	โชิ โชิ พระทองหนีน้องไปทั้งหลับ

สรุปผลการศึกษาแนวทางในการคูณผู้สูงอายุที่ได้จากการลงพื้นที่

แนวทางในการดูแลผู้สูงอายุในระดับครัวเรือน และชุมชน

- ให้สูกหลามในครอบครัวและเอาใจใส่ผู้สูงอายุให้มากกว่าเดิม
- ให้สมาชิกในครัวเรือนได้มีโอกาสอยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตา มากขึ้น
- ให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างคนในครัวเรือน และชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ร่วมกิจกรรมมากขึ้น
- ให้ผู้สูงอายุ ได้กินอาหาร และออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัยอย่างต่อเนื่อง
- ให้มีการบริการด้านสุขภาพจากเจ้าหน้าที่ โรงพยาบาล ไปตามชุมชนต่างๆ และที่บ้านผู้สูงอายุเป็นรายบุคคล
- จัดหาเตื้องผ้า เครื่องนุ่งห่ม ให้กับผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ หรือมีรายได้ไม่พอจ่าย
- ให้สมาชิกในครัวเรือน พาผู้สูงอายุ ไปเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนให้มากขึ้น
- ให้สมาชิกในครัวเรือน มองเห็นความสำคัญ ในวันที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในแต่ละครั้งให้มากขึ้น
- ไม่ควรหยอดถังให้ผู้สูงอายุอยู่ด้านล่าง
- ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ ร่วมกันในระดับชุมชน อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
- สร้างความสัมพันธ์ดี ของคนในครัวเรือน เพื่อลดความกังวลทางด้านจิตใจให้กับผู้สูงอายุ
- จัดให้มีกองทุนสวัสดิการ แก่ผู้สูงอายุ โดยกลุ่มองค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ไม่ควรเพิ่มภาระ โดยการนำสูกหลามไปฝากไว้กับผู้สูงอายุ
- ครอบครัวต้องไม่มีความชัดแย้ง เพื่อลดความเครียดแก่ผู้สูงอายุ
- ให้มีการสนับสนุนการถ่ายทอดภูมิปัญญา และวิถีชีวิตในสมัยก่อนให้แก่คนรุ่นใหม่

แนวทางในการบริหารชุมชนผู้สูงอายุที่เป็นความคิดเห็นจากชุมชน

- ควรให้ผู้นำชุมชน และสมาชิกในหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของชุมชนให้มากขึ้น
- ผู้นำ และสมาชิกต้องมีความพร้อมในการทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน
- จัดให้มีการพบปะ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้น
- จัดส่งเสริมให้มีกิจกรรม ทำหัตถกรรมพื้นบ้าน และศิลปินพื้นบ้าน อย่างต่อเนื่องในชุมชน
- คณะกรรมการชุมชนต้องมีความเข้มแข็ง และมีเวลาให้กับชุมชน
- ชุมชนต้องมีการประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่กิจกรรมของชุมชน เพื่อให้สมาชิกได้มองเห็นความสำคัญ
- ควรให้มีการปรับลด ค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกชุมชน หรือเปิดรับผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้โดยไม่คิดเงิน
- ควรเน้นที่กิจกรรมที่มีส่วนร่วมของชุมชน ให้มากกว่าการเน้นที่ตัวเงินเป็นหลัก
- ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เข้ามาให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุและประเมินผลทุกเดือน

10. ส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่นรองผู้สูงอายุในชุมชน ให้มีรายได้ และถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่
11. ส่งเสริมเชิงรุกให้ผู้สูงอายุ ที่เป็นบุคคลตัวอย่างในสาขาต่างๆ อย่างต่อเนื่องทุกปี
12. จัดให้พะนังกเทศ เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนตามความเหมาะสม
13. จัดให้มีกิจกรรมเสริม เพื่อคลายเครียดให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น หมอนวดมาให้บริการในแต่ละเดือน
14. จัดให้มีการประชุมแบบสรุจรรปดตามกลุ่มบ้านค่างๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง

ชั้นมูลต่างๆ เหล่านี้เป็นชั้นมูลที่จะท่อนออกมารากฐาน ที่ทึมวิจัย และอาศัยสามัคคีได้ร่วมกัน ศัลามาเพื่อนำไปสู่การใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาร่องฐาน ในหลายที่ด้าน ของเห็นจากการนำไปใช้เป็นแนวทางในการคุ้ยและสูงช้าย ซึ่งชั้นมูลที่ได้มาทั้งหมดนี้ ก่อนนำไปใช้ประชയชนีได้นั้นก็ยังคงต้องนำเข้าไปสู่กระบวนการกวิเคราะห์ กลั่นกรอง ในวิปะชุมวิเคราะห์ร่วมกันกับกลุ่มผู้เกี่ยงช่อง อีกหลายส่วน เพื่อให้ชั้นมูลได้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และสามารถนำไปใช้ประชയชนีได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กิจกรรมที่ 7 จัดเวทีประชุมกสุ่นผู้เกียรติชั้องเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ เวทีการประชุมในครั้งนี้ จัดให้มีรั้นที่ศาลาเฉลิมพระเกียรติของหมู่ที่ 5 โดยมีกสุ่นเป้าหมายที่เข้าร่วม เท่าที่ ที่มาจากการลงพื้นที่สำรวจและนำเสนอรายงานต่างๆ รวมไปถึงผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุ และชาวบ้าน รวมแล้ว ประมาณ 60 คน ซึ่งการจัดเวทีครั้งนี้ ที่มีวิจัยได้ใช้โอกาสเข้าร่วมให้ไว้ที่การประชุมประจำเดือนของ ชุมชนผู้สูงอายุ ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน เริ่มการเปิดเวทีรั้นในเวลา 13.00 น. กิจกรรมในช่วงแรกของเวที ก็จะเป็นกิจกรรมของชนชน ที่ได้พิจารณาทำกิจกรรมในทุกๆเดือน เช่น ประชานัมนพบปะหมุดคุยกับสมาชิก การติดตามติดตามความคืบ ให้กับผู้สูงอายุ และกิจกรรมการสร้าง มนต์ให้พรร่วมกัน รวมไปถึงการนั่งสมาธิ ซึ่งใช้เวลาไปประมาณ 1 ชั่วโมง ต่อจากนั้นก็เป็น การประชุมเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำวิจัย ร่วมกัน โดยเริ่มจากการ ที่ทีมวิจัย ได้บอกเล่าถึงวิธีการในการใช้รั้นตอนในการศึกษาข้อมูล จนสามารถจัดเก็บข้อมูลมาได้หลากหลายอย่าง ที่นำมาเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ที่ร่วมกันในวันนี้ ต่อจากนั้น ทีมวิจัย ก็ได้นำรั้นมาต่างๆ รั้นนำเสนอ ต่อที่ประชุมเพื่อให้รับทราบร่วมกัน โดยนำเสนอเป็นรายประเด็น สรุปกับการร่วมกันวิเคราะห์เพิ่ม เติมไปทีละหัวข้อ จนครบหมดทุกหัวข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง ก็เสร็จ สิ้นลงด้วยดี สำหรับข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์ และเพิ่มเติมจากเวทีนั้น ทีมวิจัย และคณะที่ปรึกษา

จะได้นำไป汇报รวมและสรุปเป็นแนวทางการดูแลผู้สูงอายุที่สามารถนำไปสู่แนวทางที่น่านำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมทั้งในระดับครัวเรือน และชุมชน ต่อไป

กิจกรรมที่ 8 ประชุมทีมวิจัย และทีบ祺ษา เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดเวที วิเคราะห์ข้อมูลร่วม

หลังจากที่ได้นำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่เข้าสู่กระบวนการทางเวที เพื่อให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกัน ตรวจสอบวิเคราะห์และเพิ่มเติม เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทีมวิจัย และทีบ祺ษา ก็ได้ร่วมกัน สรุปผลถึงแนว ทางในการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อนำไปสู่แนวทางในการปฏิบัติ และเตรียมนำเสนอเผยแพร่ต่อสาธารณะ ต่อไป นอกจากนี้เมื่อได้มีการ汇报รวมข้อมูลทั้งหมดแล้วทีมวิจัยและทีบ祺ษา ก็ได้ร่วมกันวางแผน รูปแบบในการจัดเวที เพื่อนำข้อมูลมาเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ให้องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบ ต่อไป

กิจกรรมที่ 9 จัดเวทีสัมมนาเพื่อสรุป แนวทางในการดูแลผู้สูงอายุ

การจัดเวทีในครั้งนี้ เป็นกระบวนการในการรับเคลื่อนงาน ขั้นตอนสุดท้ายในการทำกิจกรรมของโครงการ ทีมวิจัย และทีบ祺ษาได้มีการเตรียมการกันอย่างเต็มที่ เพื่อให้การจัดเวทีในครั้งนี้ประสบผลสำเร็จตามความคาดหวังที่วางไว้ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมเวที รูปแบบการนำเสนอ และกิจกรรมต่างๆ ที่ทีมวิจัย ได้มีการเตรียมความพร้อมกันมาเป็นเวลาหลายวัน การจัดเวทีครั้งนี้ได้จัดให้มีขึ้นที่ศาลาเฉลิมพระเกียรติ ของหมู่ที่ 5 บ้านอกเข้า มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมเวทีประมาณ 100 กว่าคน ประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาล ตัวแทนองค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล ศูนย์และนักเรียนจากโรงเรียนเข้าร่วม ผู้นำชุมชนในหมู่บ้าน ผู้สูงอายุในหมู่บ้าน ผู้ประสานงาน (.สก.) ที่เลี้ยง และคุณที่บ祺ษาของโครงการ การประชุมได้เริ่มขึ้นในเวลา 9.30 น. ซึ่งผู้ที่ทำการเปิดประชุมในครั้งนี้คือ นายนิพันธ์ เมืองสง กำนันตำบลเรือรัตน์ ก่อนเปิดประชุม ท่านกำนันได้พูดถึง ความสำคัญของผู้สูงอายุที่มีต่อสังคมและชุมชน ผู้สูงอายุคือผู้สร้างทุกสิ่งทุกอย่างให้ให้กับคนรุ่นหลัง ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สินที่ดิน ทรัพย์สินทางสติปัญญา ทรัพย์สินที่เป็นมรดกถ้าหากวันธรรมสิ่งต่างๆ ทั้งหลายเหล่านี้ คือมรดกอันล้ำค่าที่ผู้สูงอายุได้รักษาไว้ให้เรา แต่มาในยุคสังคมปัจจุบันทรัพย์สิน และภูมิปัญญาที่ผู้สูงอายุได้สั่งสมเอาไว้กำลังจะถูกลืมเลือนไปจากสังคม เพราะคนรุ่นใหม่ ไม่ค่อยมองเห็นถึงความสำคัญ คนรุ่นใหม่ในปัจจุบัน นับวันจะห่างเหินผู้สูงอายุออกไปทุกที่ ทำให้เกิด

ซ่องว่างระหว่างกันจนทำให้เกิดผลลัพธ์ในหลายด้าน น่าวันนี้รู้สึกยินดี เป็นอย่างมากที่ได้มีโอกาสเป็นประธานในการเปิดเวทีประชุม รองโครงการวิจัยแนวทางการศูนย์สูงอายุของหมู่ที่ 5 ทำการวิจัยในครั้งนี้นับว่าเป็นเรื่องที่ดี และน่าวัน นี้ ก็เป็นวันสำคัญมากของโครงการพัฒนาอย่างที่พิมพ์วิจัยได้ร่วมทำกันสามารถประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถ ให้ผู้อุปถัมภ์ ที่นี่ที่สนใจเข้ามาระบุรุษจากที่นี่ ได้ต่อไป ในโอกาสหนึ่งจะขอให้การประชุมในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอเปิดประชุม ณ นั้น

หลังจากประชุมได้เปิดเวทีการประชุมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต่อจากนั้น ก็เป็นการแสดง รองศิลปินพื้นบ้าน ในหมู่ที่ 5 โดยผู้สูงอายุ ในหมู่ที่ 5 ร่วมกันแสดงของถิ่นความสามารถ ในการเป็นศิลปินพื้นบ้าน ไม่ว่าจะเป็น ลิเกป้า นินราห์ เพลงกล่อมเด็ก การซับร้องกลอน สี และการร้องเพลง ลูกทุ่ง การแสดงภูมิปัญญาแบบศิลปินพื้นบ้าน ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงวิถีชีวิตแบบเก่า ที่ไม่ได้มีกิจกรรมแบบนี้ให้เห็นกันเลยในปัจจุบัน เมื่อที่มีวิจัย ได้รวมรวมเอาผู้สูงอายุที่มีความสามารถในด้านนี้มา นำเสนอในเวทีการประชุมครั้งนี้ ทำให้ผู้เข้าร่วมเวที มีความประทับใจเป็นอย่างมาก และสามารถสร้างบรรยากาศให้การประชุมครั้งนี้ เต็มไปด้วยความสนุกสนาน และความสนับสนุนของผู้สูงอายุ ที่ได้สัมผัติ บรรยากาศแบบเก่าๆอีกครั้ง หลังจาก ที่การแสดงรองศิลปินพื้นบ้าน ได้จบลง กิจกรรมต่อจากนั้น คุณ ชุดินา หมวดสัง เจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาล และในฐานะที่ปรึกษาของโครงการ ได้พบปะพูดคุยกับผู้ เข้าร่วมประชุม โดยการพูดคุยในเรื่องของการทำวิจัยของคณะผู้วิจัยว่าเป็นเรื่องที่ดีมาก ข้อมูล ทั้งที่ได้มา ล้วนแต่เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศูนย์สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถ้าจะให้ได้ผลจริงๆ ก็ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายส่วนที่จะต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน ตามความสามารถ และศักยภาพ ของแต่ละภาคส่วน และในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ ของโรงพยาบาล ก็มีความยินดีและเติมใจในการที่จะเข้ามาร่วมมือในการรับเคลื่อนงานร่วมกับ ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะในส่วนของการศูนย์สูงอายุ ที่มีความต้องการรักษาสุขภาพ ให้กับผู้สูงอายุ เพราะจากข้อมูลของ งานวิจัย พบว่ามีผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวอยู่หลายท่าน ที่ควรจะได้รับการดูแลที่ถูกต้อง และเหมาะสม ต่อไป

ต่อจากนั้น นายวิชญุ ฟอยทอง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเรเข้ารับสัน ก็ได้เข้าร่วมพูดคุยกับผู้เข้าร่วมประชุมในประเด็นของการศูนย์สูงอายุแบบมีส่วนร่วม ก่อนที่จะพูดคุยในประเด็น ท่านผู้ อำนวยการได้ขอให้ท่านผู้สูงอายุที่มีอายุมากที่สุดในที่ประชุมแห่งนี้ มาช่วงพูดคุยในประเด็นของการ ศูนย์สูงอายุ ซึ่งจะใช้ผู้สูงอายุ ที่มีความอุตสาหะมาเป็นแบบอย่าง เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมได้ร่วมกัน เรียนรู้ถึงการศูนย์สูงอายุ และผู้สูงอายุที่มีอายุมากที่สุดในที่ประชุม เป็นผู้รายที่มีอายุ เกิน 90 ปี ซึ่งมี ร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์มาก ได้อาสาถ่ายทอดถึงการใช้ชีวิตที่ให้ปลดปล่อยจากโรคภัยให้เจ็บ

วิธีการพูดคุย ท่านผู้อำนวยการได้สัมภาษณ์ ท่านผู้เสื้อ ถึงวิธีการใช้ชีวิตในด้านต่างๆ ทั้งในการ
การศึกษาตัวเอง ด้านอาชญากรรม และด้านอื่นๆ ซึ่งท่านผู้เสื้อได้ตอบอย่างครบถ้วน และสามารถ
ให้ผู้เข้าร่วมเวทีนำเอาวิธีการศึกษาและตระหน้าของท่านไปใช้ได้ ประเด็นที่น่าสนใจก็คือตั้งแต่เกิดมา ท่านผู้
เสื้อคนนี้ ยังไม่เคยเข้าโรงพยาบาลเดียวแม้แต่ครั้งเดียว หลังจากที่ได้นำเสนอตัวอย่างของผู้สูงอายุที่มี
สุขภาพดีให้ที่ประชุมได้เรียนรู้พอสมควรแล้ว ท่านผู้อำนวยการโรงพยาบาลก็ได้พูดในประเด็นของการ
ศึกษาผู้สูงอายุแบบมีส่วนร่วม ท่านบอกว่าแนวทางที่ทีมวิจัยได้ทำวิจัยออกมานั้น ทุกประเด็นล้วนแล้ว
แต่ ต้องอาศัยวิธีการมีส่วนร่วมทั้งสิ้น ซึ่งศูนย์งานวิจัยแล้ว ต้องเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมของคนใน
ครอบครัวในสังคมบุรุษชน ผ่านประเด็นในเรื่องเป็นบทบาทของครรภัณฑ์กับภารกิจที่ทำให้คนทำหน้าที่
ได้ดีและใน ที่สำคัญขอให้ทุกฝ่ายร่วมกันทำงานร่วมกันอย่างจริงใจ และให้ความสำคัญกับผู้สูง
อายุเป็นหลัก โดยประสานกារทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบทั้งในระดับครอบครัวและชุมชนเมืองทุก
ฝ่ายมีความพร้อม ก็เชื่อว่าการร่วมกันศึกษาและผู้สูงอายุในทุกระดับก็จะดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิ
ภาพอย่างแน่นอน

ต่อจากนั้นในช่วงบ่าย หลังจากรับประทานอาหารเที่ยงเสร็จ ก็ได้มีการสาธิต การร้องเพลงกล่อมเด็กให้ผู้เข้าร่วมเวทีหันเยาวชน และผู้เข้าร่วมที่ได้ร่วมเรียนรู้ ซึ่งมีผู้สูงอายุที่เป็นผู้หูดี จำนวน 4 ท่านได้ร่วมกันสาธิตเพลงกล่อมเด็กคนละหนึ่งเพลง ต่อจากนั้นก็ได้มีการจัดสาธิตการใช้สมุนไพรพื้นบ้าน ซึ่งได้มีหมอยาสมุนไพรในหมู่ที่ 5 ได้ทำการสาธิตการใช้สมุนไพรถึง 60 ชนิด มีทั้งการใช้สมุนไพรตัวเดียว และสมุนไพรผสมหลายๆ ตัวมาทำเป็นยาวยากษาโรคชนิดต่างๆ การสาธิตครั้งนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมเวทีได้รู้จักสมุนไพรหลายชนิดที่มีอยู่ในชุมชน

แนวทางการดูแลผู้สูงอายุในระดับครัวเรือน

- สร้างความอบอุ่นให้เกิดรื่นในครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง
- สร้างสายใยความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก หลาน ปู่ ย่า ตา ยาย ให้เกิดรื่นอย่างต่อเนื่องโดยใช้วิถีชีวิตในสมัยก่อนมาเป็นแบบอย่างในการสร้างความสัมพันธ์ เช่น การร้อง รำมาลาไทย

ก่อนน้ำชา ของลูกหลานที่ปฏิบัติต่อผู้สูงอายุเมื่อสมัยก่อน รวมไปถึงการขอพรต่อผู้ใหญ่หลังจาก
แห่งงานศรีของคุ่ป่าวสา

3.สร้างจิตสำนึกให้ลูกหลาน มีความรัก และห่วงใยผู้สูงอายุ ด้วยกระบวนการการวิธีการต่างๆ ของวิถีชีวิต
สมัยก่อน เช่น การให้ลูกหลานนำเข้าวิชาชีวะใหม่ ที่ได้จากการเก็บเกี่ยวใหม่ๆ (รื้าวใหม่) ไป
มอบให้ผู้สูงอายุ หรือการนำเข้าบ้านเดือนสิบ ไปให้ผู้สูงอายุ เป็นการสร้างจิตสำนึก ให้
ลูกหลานที่มีต่อผู้สูงอายุ

4.ครอบครัวต้อง ให้ความสำคัญในการดูแลผู้สูงอายุ ทั้งในด้านสุขภาพและความเป็นอยู่ในด้าน
อื่นๆ

5.คนในครอบครัวหรือเครือญาติต้องไม่ทอดทิ้งให้ผู้สูงอายุอยู่ตามลำพัง

แนวทางการดูแลผู้สูงอายุในระดับชุมชน

1.ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมงานประเพณีวันสำคัญของผู้สูงอายุร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่นวันผู้สูง
อายุ วันพ่อ วันแม่ โดยเน้นกิจกรรมให้เยาวชนได้มีส่วนร่วม

2.ส่งเสริมให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้สูงอายุและลูกหลาน เพื่อสร้างความผูกพันธ์ต่อ

3.ส่งเสริมให้มีการออกกำลังการร่วมกันของผู้สูงอายุ อย่างเหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน

4.จัดให้มีการเยี่ยมเยือนผู้สูงอายุเมื่อยามเข้าป่วย อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

5.จัดให้มีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุไปร่วมกิจกรรมบุญที่วัดใกล้เดิมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

6.จัดให้มีหมอนวดบริการผู้สูงอายุตามความเหมาะสม สปดาห์คลีฟร์ หรือเดือนคลีฟร์

7.จัดให้มีการตรวจสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ และให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพอย่างต่อเนื่อง โดยเจ้าหน้า
ที่สาธารณสุข และ อ.ส.ม.

8.ส่งเสริมการนำเข้าภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุตามความเหมาะสม

9.จัดให้มีสวัสดิการด้านต่างๆของผู้สูงอายุโดยการมีส่วนร่วมขององค์กร หน่วยงาน และกลุ่มต่างๆ
อย่าง ต่อเนื่อง

10.ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุที่ยังประจำอาชีพได้ เช่นกลุ่มหัตกรรมพื้นบ้าน

11.ส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง

12.ให้องค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในทุกช่วงอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการบริหารจัดการของชุมชนผู้สูงอายุที่เหมาะสม

1.ผู้นำกลุ่มต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดกระบวนการการใหม่ๆมาใช้ในการบริหารจัดการ

- 2.สร้างกลไกให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม ของสมาชิก และองค์กร หน่วยงานต่างๆ
- 3.สร้างความเข้าใจ โดยการประชาสัมพันธ์ ให้ชาวบ้านในชุมชน เข้ามามีส่วนในการดำเนินงานให้มากขึ้นกว่าเดิม
- 4.จัดให้มีกิจกรรมที่เหมาะสม กับสภาพแวดล้อมของชุมชน ทั้งกิจกรรมและช่วงเวลาที่เหมาะสม
- 5.ให้มีการส่งเสริมเชิงบูรณะ แก่ผู้สูงอายุที่มีผลงาน และเป็นตัวอย่างที่ดีของชุมชน ทุกปีอย่างต่อเนื่อง
- 6.จัดให้มีการนำเตี่ยวศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสม
- 7.จัดให้มีการทำกิจกรรมด้านการศูนย์รวมภาษาพื้นเมือง ในการนั่งสมาธิ พิจิตร พัฒนาชุมชน และการแสดงของศิลปินพื้นบ้านของผู้สูงอายุ
- 8.สนับสนุนส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีรายได้ และการถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ เรื่องหัตกรรมพื้นบ้าน

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

โครงการศึกษาแนวทางการดูแลผู้สูงอายุในระดับชุมชน และชุมชนของหมู่ที่ 5 บ้านตอก เช้ามีวัตถุประสงค์หลัก จำนวน 4 ข้อ ที่ได้เป็นกรอบ ในการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งหลังจากการขับเคลื่อนกระบวนการทำการทำงานตามขั้นตอนต่างๆ แล้ว ก็สามารถนำมาสรุป ผลการ วิจัยโดยกามตามวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อได้ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อต้องการศึกษา สภาพปัจจุบัน และศักยภาพของผู้สูงอายุในบ้าน

หลังจาก ที่ทีมวิจัย และอาสาสมัคร ได้ร่วมแรงร่วมใจกันลงพื้นที่เพื่อศึกษาถึงสภาพปัจจุบัน และ ศักยภาพของผู้สูงอายุแล้ว ก็พบว่า ปัจจุบันของผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 จำนวน 105 คน มีปัจจุบันที่สามารถ แยกย่อยได้ใน 3 ประเด็นตามด้านดังนี้

1. ปัจจุบันทางด้านของทรัพยาคความอบอุ่น ที่ผู้สูงอายุส่วนใหญ่กำลังประสบอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่มา จากลูกหลาน ไม่ค่อยมีเวลาดูแลเอาใจใส่ได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นอาการเจ็บป่วย ที่ไม่ได้รับการ ดูแลที่เหมาะสม หรือความว้าวุ่น ที่ต้องอยู่ตามลำพัง เป็นส่วนใหญ่ การที่จะไปไหนมาไหนก็ไม่ ค่อยสะดวกเพาะลูกหลานไม่ค่อยมีเวลาไปรับไปส่ง และความวิตกกังวลใจที่เห็นลูก หลานต้อง ทำงานหนัก และมีหนี้สินเพิ่มขึ้น สิ่งต่างๆเหล่านี้ ทำให้ผู้สูงอายุ ต้องขาดความอบอุ่น ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ

ด้านศักยภาพของผู้สูงอายุ

สำหรับในส่วนของศักยภาพ ของผู้สูงอายุ ในบ้านนี้จากการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุ จำนวน 105 คน ในจำนวน 70 กว่าคน ยังมีศักยภาพ ที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ทั้งในด้านการประกอบ อาชีพ และการช่วยเหลือตัวเองในด้านการดูแลตัวเอง โดยการพึ่งตนเอง ทั้งในด้านอาหารการกิน และการออกกำลังกาย ผู้สูงอายุอีกจำนวนหนึ่ง ยังมีศักยภาพทางด้านการใช้ภูมิปัญญาท่องถิ่น ที่ใช้ใน การพึ่งตนเอง และดูแลผู้อื่นได้ เช่น หมอดูหรือรูป หมอยาสมุนไพร และภูมิปัญญาทางด้านหัตถกรรม ที่นับเป็นต้น

2. ปัจจุบันทางด้านสุขภาพ

จากการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 ประมาณ 40 คนต้องประสบกับปัญหาของโรคประจำตัว ที่ยังไม่ได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง และเหมาะสมเท่าที่ควร ทั้งในด้านของคนในครอบครัว และจากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการในครอบครัว ลูกหลาน ไม่ค่อยมีเวลาพาไปไหนนอ และหมอก็ไม่สามารถขอมาให้บริการถึงที่บ้านผู้ป่วยได้ โรคที่ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นกันมากก็คือ โรคเบาหวาน และ โรคความดันโลหิตสูง เป็นส่วนใหญ่ ร่องรอยของโรคเหล่านี้ ต้องอาศัยการดูแล และควบคุมอย่างใกล้ชิด ทั้งในด้านอาหารการกิน และการตรวจเช็ค ระดับน้ำตาลในเลือดอย่างต่อเนื่อง

3.ปัญหาทางด้านความเป็นอยู่และรายได้ไม่พอจ่าย

จากการศึกษาพบว่าปัญหาในส่วนนี้ ของผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 มีไม่นักมากนัก ปัญหาส่วนใหญ่ก็จะอยู่ที่ ผู้สูงอายุที่ต้องอาศัยอยู่ตามลำพัง มีอาชญากรรมที่ทำงานไม่ได้ หรือบางส่วน ไม่มีที่ดินทำกิน ขาดการดูแลจากลูกหลาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยความเหมาะสม

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อสรุปบทเรียนผลการดำเนินงานของชุมชนผู้สูงอายุ ตั้งแต่ชั้ตต ถึงปีปัจุบัน

ผลจากการสรุปบทเรียน ของชุมชนผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 หลังจากที่ได้มีการดำเนินงานมาครบ รอบหนึ่งปีพบว่าการดำเนินงานของชุมชน ที่ผ่านมา มีทั้งชั้ตต และมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ในส่วนต่างๆซึ่งสามารถแยกประเภทเดินทั้งในส่วนที่เป็นชั้ตต และส่วนที่เป็นปัญหาได้ดังนี้

ผลดีในการดำเนินงานของชุมชนผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5

- สามารถทำให้ผู้สูงอายุส่วนหนึ่งความกู้มกันทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งในด้านการอยู่อาศัย การสอดคล้องตัวให้รู้ และการได้รับความรู้ในการดูแลสุขภาพจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล
- สามารถจัดตั้งกองทุนในการช่วยเหลือทางด้านสวัสดิการ ให้แก่สมาชิกได้ในบางส่วน เช่น การช่วยเหลือด้านการให้เงิน เมื่อสมาชิกเสียชีวิต
- สามารถสร้างกระบวนการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ให้แก่สมาชิกอย่างต่อเนื่อง ทุกเดือน

ในด้านของปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของชุมชน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีในแต่ละส่วนดังนี้

1. ในส่วนของคณะกรรมการ ปัญหาส่วนใหญ่จะอยู่ที่การขาดความพร้อมของคณะกรรมการ ในการดำเนินงาน ซึ่งมีคณะกรรมการที่ทำงานอย่างจริงจังเพียงแค่ 2 – 3 คนเท่านั้น ทำให้ขาด ความเข้มแข็ง ทั้งในด้านการประสานความร่วมมือ และการบริหารจัดการ รวมไปถึงการประชา สัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจให้ชุมชนได้รับรู้และเร้าใจเป้าหมายในการจัดตั้งชุมชน เพื่อให้ เกิดแนวร่วม ที่เข้ามาร่วมกิจกรรมให้มากขึ้นกว่าเดิม

2. ปัญหานิส่วนของสมาชิก ปัญหาส่วนใหญ่ของสมาชิก ที่ได้ร่วมกันตลอดจนเรียน ก็จะ พบว่าสมาชิกส่วนมากจะไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละเดือน สาเหตุมาจากการไม่มีความ สะดวกในการเดินทางเข้าร่วมกิจกรรม เพราะไม่มีคนรับส่ง ปัญหานางส่วนก็จะมาจากการไม่เข้า ใจว่าตนมีความสำคัญกับตั้งเองแค่ไหน บางส่วนก็มองว่ากิจกรรมนั้นนานอย่าง ไม่ ค่อยเหมาะสมกับสถานที่ เนื่องจากน้ำใจที่มีสิ่งของ ในส่วนของการ ที่สมาชิกผู้สูงอายุ ในหมู่บ้านเข้าร่วมน้อย สาเหตุมาจากการผู้สูงอายุไม่มีเงินค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิก และผู้สูงอายุบาง สรุปไปเป็นสมาชิกธรรมชาติของโรงพยาบาล ผู้สูงอายุบางส่วนไม่สามารถเข้าร่วมเป็นสมาชิกได้ เพื่อความอยุ่มากเกินไป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาเรื่องว่าระหว่างคนในครอบครัวกับผู้สูงอายุ

จากการศึกษาในประเด็นนี้พบว่า ช่องว่างระหว่างคนในครอบครัวกับผู้สูงอายุนั้น จะอยู่ใน ส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ ที่อยู่ร่วมกันในครอบครัว ซึ่งมีบุคคลที่มีความสัมพันธ์ ของคน แต่ละรายเริ่มห่างเหินกันมากขึ้น พ่อ แม่ ต้องออกไปทำงานหาเงิน ต่างถิ่นบ้าง หรือทำงานจนไม่มีเวลา ได้พูดคุยปรึกษากันกับคนในครอบครัว ลูกหลานก็ต้องไปโรงเรียน หรือไปเรียนที่อื่น ต่างคนต่างมีภาระ หน้าที่จนแทบจะไม่มีเวลาได้พูดปะพูดคุย หรือได้มีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากันทั้งครอบครัว แม้กระนั้นใน วันสำคัญของผู้สูงอายุ หรือวันครอบครัว ก็ยังหาโอกาสอยู่พร้อมหน้ากันได้ยากปัญหานะส่วนนี้ เป็น สาเหตุสำคัญที่ทำให้ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว และผู้สูงอายุต้องห่างเหินกัน จนทำให้สายใยแห่ง ความผูกพันน์ ของ พ่อ แม่ ลูก ภู ย่า ตา ยาย ต้องขาดหายไป ซึ่งแตกต่างกับสังคมของครอบครัวใน สมัยก่อนโดยสิ้นเชิง

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อศึกษาแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุ และแนวทางการพัฒนาศักยภาพที่ เหมาะสม และสอดคล้องกับครอบครัว และชุมชน

จากการใช้กระบวนการในการรูปแบบต่างๆเพื่อร่วมกันค้นหาแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุที่มีความเหมาะสม และจากการร่วมแรงร่วมใจกันระหว่าง บุคลากร องค์กร หน่วยงานต่างๆ และภาคส่วนผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในระดับต่างๆ จนในที่สุดก็สามารถทำให้เกิดเป็นแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุที่มีความเหมาะสมและมีระบบ ของการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องในส่วนต่างๆ ตามศักยภาพของแต่ละภาค ส่วน ซึ่งรูปแบบแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุ สามารถจัดระบบของ การร่วมกันดูแลออกเป็น 3 ระดับ ตามความเหมาะสมดังต่อไปนี้

1. แนวทางการดูแลผู้สูงอายุในระดับครอบครัว

จากการศึกษาแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุในระดับครอบครัว ที่เหมาะสมพบว่าแนวทางของ การดูแลในครอบครัว ต้องเน้นในเรื่องของการสร้างจิตสำนึก ของคนในครอบครัวให้มองเห็นถึงความ สำคัญในการสร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในครัวเรือน ไม่ว่าจะเป็นการได้อยู่ร่วมกันพร้อมหน้าพร้อม ตาของคนในครัวเรือนให้มากขึ้นกว่าเดิม การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในครัวเรือน ปลูกจิต สำนึกให้สูงด้วยความตั้งใจ ให้มีการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างคนในครัว เรือนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดสายใยความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของคนในครอบครัว

2. แนวทางในการดูแลผู้สูงอายุในระดับชุมชน

สำหรับแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุในระดับชุมชน จากการศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ได้ ทั้งจากการพื้นที่ และได้จากการบูรณาการที่ต่างๆ ก็ได้ข้อสรุปเป็นแนวทาง ที่เน้นการมีส่วน ร่วมของชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่างๆ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุร่วมกันตาม ความเหมาะสมของแต่ละภาคส่วน ในส่วนของชุมชนก็จะเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และ กลุ่มองค์กรในชุมชนที่จะร่วมกันสนับสนุนให้มีกิจกรรมต่างๆ ที่นำไปสู่การสร้างจิตสำนึก ให้คนในชุม ชน ให้ความสำคัญต่อการดูแลผู้สูงอายุโดยส่งเสริม ให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึง การจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ตามศักยภาพของชุมชน และเน้นการสร้างกระบวนการ การเรียนรู้สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ในส่วนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อ.บ.ต. และโรงพยาบาล ก็จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งใน ด้านการให้บริการด้านการดูแลสุขภาพ และการให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพที่ถูกต้องและเหมาะสม สมให้แก่ผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของ อ.บ.ต. ก็จะให้การสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณใน การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของผู้สูงอายุ ทั้งในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และการให้สวัสดิการด้าน ต่างๆ ตามความเหมาะสม และต่อเนื่อง

3. แนวทางในการคุ้มครองผู้สูงอายุ ในระดับชุมชนผู้สูงอายุของหมู่ที่ 5 บ้านตอกเชา

จากการที่ชุมชนได้มีการจัดเวที สรุปบทเรียน เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานในรอบปี และประกอบกับข้อมูลที่ได้มีการเสนอความคิดเห็นจากชุมชนทำให้ชุมชน ได้มีแนวทางในการพัฒนาองค์กรให้มีความเรียบง่าย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการใช้แนวทางในการพัฒนาเพิ่มจัดความสามารถทั้งในด้านของคณะกรรมการฯ และการพัฒนาฐานแบบในการดำเนินงานที่มีความเหมาะสมกับชุมชนมากขึ้น เม้นการประชาสัมพันธ์ การประสานความร่วมมือ และการสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ชุมชนเป็นแกนหลักในการประสานความร่วมมือในการคุ้มครองผู้สูงอายุของหมู่ที่ 5 บ้านตอกเชา ต่อไปอย่างยั่งยืน

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังเสร็จสิ้นงานวิจัย

ชุมชนหมู่ที่ 5 บ้านตอกเชาถือว่าตอนหลังไม่ก่อนที่จะมีโครงการวิจัยเข้ามายังหมู่บ้าน ความเป็นอยู่ของคนในหมู่บ้านโดยภาพรวมแล้วก็จะอยู่กันแบบเรื่อยๆ ไม่ค่อยมีกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนมากนัก ต่างคนอย่างไรก็จะไปตามแนวทางของตัวเอง จะมีการทำกิจกรรมร่วมกันนั่งกันเฉพาะบ้างอย่างเท่านั้น เช่นการประชุมประจำเดือนของผู้ใหญ่ในหมู่บ้าน ซึ่งก็มีชาวบ้านเข้าร่วมเพียงส่วนน้อย อีกส่วนหนึ่งที่ชาวบ้านมาร่วมกันก็คือ วันทำกาชาดของกลุ่มออมทรัพย์ต่างๆ ในชุมชน ที่สามารถในหมู่บ้านได้มีภาพบุปผาดคุยกันบ้าง แต่ส่วนมากที่จะร่วมกันก็จะกลับบ้านไม่ได้มีการประชุม แต่อย่างใด สาเหตุที่ทำให้คนในชุมชนไม่ค่อยได้ทำกิจกรรมร่วมกันก็ เพราะหมู่ที่ 5 เป็นหมู่บ้านที่มีขนาดใหญ่ และมีก่อตั้งบ้านหลายกลุ่ม ที่ค่อนข้างอยู่ห่างไกลกันพอสมควร ทำให้เป็นอุปสรรคในการทำกิจกรรมร่วมกัน แต่หลังจากที่โครงการวิจัยได้เข้ามายังหมู่บ้าน ทำให้เป็นอุปสรรคในการทำกิจกรรมร่วมกัน แต่หลังจากที่โครงการวิจัยได้เข้ามายังหมู่บ้าน ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนของชาวบ้านที่นับไปสู่พิเศษทางที่ตั้งขึ้นจากเดิมในด้านต่างๆ ที่ม่องเห็นได้ชัดเจนซึ่งได้จากการความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

ในด้านความเปลี่ยนแปลงของชาวบ้าน

จากการที่ชาวบ้านได้มีโอกาสเข้าร่วมกระบวนการสาธารณะร่วมกับชุมชนต่างๆ ของงานวิจัย สร้างผลให้ชาวบ้านได้มีโอกาสพบปะชุมชนและเปลี่ยนความคิดเห็น ในส่วนของปัญหาของชุมชนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อชาวบ้านได้มีโอกาสได้ร่วมคิดร่วมทำ แนวทางของกิจกรรมที่ตั้งขึ้นจากเดิมในด้านต่างๆ ร่วมกันทำให้ชาวบ้านมองเห็นถึงประโยชน์ของการได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะความคิดเห็นต่อที่ประชุม และนำไปสู่การแก้ปัญหาร่วมกันได้ ซึ่งแต่เดิม ถ้ามีการจัดเวทีประชุมชาวบ้านไม่ค่อยมีความสำนัญ

ເຫັນທີ່ຄວະ ແຕ່ຈາກກະບວນກາງກາງວິຊຍ ທຳໃຫ້ຂາວບ້ານໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືອໃກ່ເຫັນຮ່າວ່ມປະຫຼຸມມາກັບ
ຈາກເດີນ ແລະຍອມຮັບກົດຕິກາຮອງສັງຄົມນາກັບ ຊຶ່ງຄວາມເປັ້ນແປລົງຂອງຂາວບ້ານໃນຊຸດນີ້ຈະສາມາດນໍາ
ໄປຄວາມເປັ້ນໜຸ້ບ້ານທີ່ມີຄວາມເຮັ້ນແຮງໄດ້ໃນອານັດ

ຄວາມເປັ້ນແປລົງຂອງຜູ້ສູງອາຍຸ

ຈາກກາງຮັນເຄື່ອນກະບວນກາງຂອງກາງວິຊຍ ທີ່ມີຄວາມເກີຍວ້ອງກັບຜູ້ສູງອາຍຸເປັນຫົວໃຈຫຼັກ ທີ່ນ
ວິຊຍໄດ້ໃຊ້ໂຄກສເຫັນທີ່ມີເຂົ້າໄປພັບປະງຸດຕູຍກັບຜູ້ສູງອາຍຸຍ່າງຕ່ອນເນື່ອງ ຮ່າມໄປດັ່ງການຈັດກິຈກຣມ
ທ່າງໆ ທີ່ທຳໃຫ້ຜູ້ສູງອາຍຸໄດ້ມີໂຄກສເຫັນຮ່າວ່ມກິຈກຣມ ໃນວິທີທ່າງໆ ທຳໃຫ້ຜູ້ສູງອາຍຸໄດ້ມີຄວາມຮູ້ສົກທີ່
ຕົ້ງ ກັບຕົວເອງນາກັບ ແລະມີຄວາມສຸຂະກິດສັງຄົມຍັງມອງເຫັນຄວາມສຳຄັງຂອງຕົວເອງ ທຳໃຫ້ຜູ້ສູງອາຍຸມີກຳລັງ
ໃຈນາກັບ ແລະມີກຳລັງໃຈທີ່ຈະຕ່ອສູ້ຫຼືໄປ ແລະທີ່ສຳຄັງກະບວນກາງກາງວິຊຍສາມາດສົ່ງຜລໃຫ້ຜູ້ສູງອາຍຸ ທີ່
ດ້ວຍໂຄກສໄດ້ເຂົ້າມາເຂົ້າຮ່ວມກິຈກຣມຂອງຫຼຸມຮນໄດ້ຍ່າງຕ່ອນເນື່ອງ

ຄວາມເປັ້ນແປລົງຂອງທີມວິຊຍ ແລະຜູ້ນໍາຫຼຸມຮນ

ການທຳວິຊຍໃນຄັ້ງນີ້ ທີ່ນີ້ວິຊຍ ທັ້ງ 5 ດັວ ແລ້ວແຕ່ ນາຈາກພື້ນຖານຂອງຜູ້ນໍາຫຼຸມຮນທັງສິນ ຊຶ່ງເປັນ
ສມາຝຶກ ອ.ບ.ຕ.ໃນໜຸ້ບ້ານ 1 ດັວ ເປັນປະຄານໝາຍແລະຮອງປະຄານໝາຍຜູ້ສູງອາຍຸ 2 ດັວ ເປັນຜູ້ໃຫຍ່
ນຸ້ບ້ານ 1 ດັວແລະເປັນ ອ.ສ.ມ. 1 ດັວ ຊຶ່ງນັບໄດ້ວ່າເປັນຄັ້ງແຮກ ທີ່ຜູ້ນໍາຫຼຸມຮນຈະກອງຄົກຄ່າງໆ ໃນໜຸ້
ນຸ້ບ້ານໄດ້ມີໂຄກສທຳການຮ່ວມກັນ ເພື່ອນໍາໄປສູ່ເປົາໝາຍເດືອກກົນ ຈາກການເຮັ້ນຕັນການຮ່ວມກັນຍ່າງ
ເຕັມຮູ່ປະບວນ ທຳໃຫ້ຜູ້ນໍາຫຼຸມຮນ ໄດ້ເຮັ້ນຮູ້ດົງປະສົງທີ່ອີກພະຍານຄວາມຮັກຫວານສາມັກຕີ ໃນການປະສານຄວາມ
ຮ່ວມມືອ ຮະວວ່າງກັນຂອງຜູ້ນໍາ ສາມາດນໍາໄປສູ່ການເປັ້ນແປລົງຂອງຫຼຸມຮນໄດ້ເປັນຍ່າງດີ ຈາກນີ້ອ
ເກືອນທ່າງຄົນທ່າງທຳໄປຄານບໍທາກນ້າທ່າງຕົວເອງ ຕາມນີ້ຍ້າຍຂອງໜ່ວຍງານ ຕັ້ນສັງກັດຂອງແຕ່ລະ
ຄົນ ທຳໃຫ້ກາງຮັນເຄື່ອນງານໄມ້ຄ່ຍໄດ້ຜລມາກນັກ ແຕ່ຫອດທ່າງຄົນ ຕ່າງດອດທີ່ວ່າໃຫຍ່ຂອງຕົວເອງອອກ
ແລ້ວໜັນໜ້ານາທຳການຮ່ວມກັນ ແນບຮ່ວມຄົດຮ່ວມທຳເອງໂດຍໄນ້ມີຄໍາແໜ່ງໜ່າງແຕ່ລະຄົນມາເປັນຫົວໜ້າໃນການ
ທຳການຮ່ວມກັນ ທຳໃຫ້ກາທຳການຮ່ວມກັນຂອງທີ່ນີ້ວິຊຍຕໍ່ດໍາເນີນໄປໄດ້ຍ່າງມີປະສົງທີ່ອີກພະຍານ
ຈາກບໍທີ່ເຮັ້ນຕັນທີ່ນໍາໄປສູ່ການເຮັ້ນຕັນຂອງຫຼຸມຮນໄດ້ຍ່າງຍັງຍືນ

ความเป็นไปได้ที่เกิดขึ้นกับทีมวิจัยแต่ละคน

1. ทีมวิจัยแต่ละคน มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นทั้งในด้านการทำงานแบบมีส่วนร่วม และความสามารถในการประสานความร่วมมือจากองค์กรภายนอก
2. ทีมวิจัยมีประสบการณ์ในการทำกิจกรรม กระบวนการการทำงานที่มากขึ้น
3. ทีมวิจัยสามารถนำประสบการณ์การการทำงานที่มีขึ้นไปขยายผลในชุมชนอื่นๆ หรือองค์กรที่ติดต่อสัมภาระ
4. ทีมวิจัยมีประสบการณ์ในการจัดเก็บข้อมูลในประเด็นต่างๆ เพื่อนำไปพัฒนาหมู่บ้านได้มากขึ้น
5. ทีมวิจัยแต่ละคน เป็นที่ยอมรับของชุมชนมากขึ้น

ปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัย

1. งานวิจัยท้องถิ่นเป็นงานใหม่ที่ชุมชนไม่เคยทำมาก่อน ทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงานในช่วงแรกๆ
2. ทีมวิจัยส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ทำให้เป็นอุปสรรคในการทำงาน ในบางกิจกรรม
3. ทีมวิจัย ยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำกระบวนการทางวิชาการที่มาก่อน
4. การจัดเก็บข้อมูลจากพื้นที่ค่อนข้างประสบปัญหา เพราะกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สูงอายุทำให้ยากต่อการสื่อสารต่อกัน
5. ทีมวิจัยบางคนไม่ได้ร่วมกระบวนการในการทำงานได้อย่างเต็มที่ เพราะมีความจำเป็นต้องเรียนต่อ
6. ผู้สูงอายุบางส่วนไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมใดๆ เพราะไม่สะดวกต่อการเดินทาง
7. ผู้เข้าร่วมงานที่เป็นคนในครัวเรือนของผู้สูงอายุไม่ค่อยมีเวลาสามารถเข้าร่วมประชุมมากนัก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยโดยรวม และข้อเสนอแนะต่างๆ

โครงการศึกษาแนวทางการดูแลผู้สูงอายุในระดับครัวเรือนและชุมชน ของนวม 5 ดำเนิน
มาแล้ว จังหวัดพัทลุง นับว่าเป็นโครงการ แรกของภาคใต้ ที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก
(สกอ.)จากการดำเนินงานของโครงการ นับตั้งแต่เดือน มีนาคม 2549 ถึงเดือน สิงหาคม 2549 รวม
ระยะเวลาในการดำเนินงานประมาณ 6 เดือน บทสรุปของผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นโดยภาพรวม แล้วก็
ถือได้ว่าโครงการนี้เป็นอีกโครงการหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางในการดำเนินธุรกิจที่เป็นอีกแห่งหนึ่ง
แห่งของสังคม ที่กำลังประสบปัญหาในการให้บริการในบ้านปลายของผู้สูงอายุ ที่สังคมไม่ค่อยมองเห็น
ความสำคัญมากนัก จากการรับเคลื่อนกระบวนการ ของทีมวิจัย ในโครงการนี้ สามารถทำให้สังคมได้
นั้นกับความต้องการที่ผู้สูงอายุได้สะท้อนผ่านกระบวนการของการทำงานวิจัยของกมฯ ให้สังคมได้
รับรู้ว่าในความเป็นจริงแล้วผู้สูงอายุ ที่สังคมส่วนใหญ่มองว่าเป็นวัยที่ต้องให้บริการในบ้านปลาย โดยไม่
ต้องด้วยคนผ่านฝ่ายอื่นมากนักผู้สูงอายุเบรียบเมื่อไหร่ก็สั่ง มีกิน นอนหลับ เท่านั้นก็เพียงพอแล้ว
นี่คือความต้องการคนส่วนใหญ่ในสังคมปัจจุบัน แต่จากการทำวิจัยแนวทางการดูแลผู้สูงอายุ ของนวมที่
5 บ้านตอกเราสามารถแสดงให้เห็นถึงความต้องการของผู้สูงอายุที่นอกเหนือจากการ มีกินมีใช้ เท่า
นั้นยังมีปัญหาในส่วนต่างๆอีกหลายอย่างที่ผู้สูงอายุยังขาด และอาจต้องการมากกว่าเงินทองเดียว
ด้วยเช่น โดยเฉพาะในส่วนของอาหารความชอบอื่นๆ และการดูแลเช่าจิ้งจากลูกหลาน ในแต่ละ
ตัวน ไม่ว่าจะเป็นความสุข ความสนุกสนาน การได้ดูแลกำลังกาย และการได้ทำงานที่เหมาะสมกับวัย
สูงอายุ เพราะในความเป็นจริงแล้วผู้สูงอายุทุกคน กว่าที่จะย่างเข้าสู่วัยสูงอายุนั้น ท่านได้ผ่านร้อน
ผ่านหนาว มาจากmany เคยใช้บริการที่มีพร้อมทุกอย่างมากกกว่าที่เป็นวัยผู้สูงอายุ เพราะฉะนั้นการ
ที่จะให้ลูกที่ในสิ่งที่ผ่านมาเมื่อในอดีตไม่หายๆ นั้นก็ค่อนข้างทำได้ยากพอสมควร

จากข้อมูลของงานวิจัยนี้ เมื่อสรุปโดยรวมแล้วก็จะพบว่าผู้สูงอายุในนวมที่ 5 บ้านตอกเราได้ให้ข้อมูลในด้านต่างๆ ให้สังคมได้รับรู้ว่าแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุ ในปัจจุบันที่มีความเหมาะสมทั้งใน
ระดับครอบครัวและชุมชนนั้น ควรดำเนินการต่อไปเป็นมิ่นมาให้ใน การดูแลผู้สูงอายุ

1. ด้านครอบครัว

การที่ผู้สูงอายุอยู่ร่วม ในครอบครัวเดียวกับลูกหลานนั้น สิ่งสำคัญคือการที่คนในครอบครัวอยู่ร่วม
กันอย่างมีความสุข มีความเข้าใจต่อกัน พ่อแม่ลูกต้องไม่ทะเลาะกัน ปรึกษาหารือกันเพื่อแก้
ปัญหา สิ่งที่สำคัญคือให้ลูกหลานได้มาอยู่พร้อมหน้ากันในวันสำคัญของผู้สูงอายุ หรือวันให้ถ้ามี

โอกาส ผู้หลานนี้คือสิ่งที่ผู้สูงอายุอยากให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในครอบครัว เพาะสังคมสมัยก่อน สร้างให้ญี่ปุ่นใช้ชีวิตรอบครอบครัวที่อยู่พร้อมหน้าพร้อมตาภักดีมากกว่าสังคมปัจจุบัน จนทาง ไม่ใช่สิ่งที่ผู้สูงอายุต้องการมากนัก แต่ที่ต้องการจริงๆคือความอบอุ่นและความแข็งใจที่ครอบครัวและลูกหลาน มอบให้มากกว่า

2. ต้านสังคม

จากข้อมูลที่ผู้สูงอายุ ได้สะท้อนออกมานะ ให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า จริงๆ แล้วถ้ามีเวลา และโอกาส ผู้สูงอายุยังคงต้องการอยู่ร่วมกับสังคมภายนอกครอบครัว ซึ่งส่วนมากยังอยากรับประพันดุยด้วยกัน อย่างไปร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชน อย่างไปทำงานญี่ปุ่นในประเทศญี่ปุ่น งานบุญต่างๆ แต่ด้วยข้อจำกัดในหลายๆส่วน ทั้งสภาพร่างกาย ที่ไม่ค่อยเอื้ออำนวย และลูกหลานไม่ค่อยมีเวลา และไม่ค่อยมองเห็นความสำคัญในอุดนั่นทำให้ผู้สูงอายุต้องอยู่โดดเดี่ยวไม่ค่อยได้ออยู่ร่วมกับสังคมภายนอก และที่สำคัญหน่วยงานและองค์กรต่างๆไม่ค่อยมุ่งเน้นในการสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ และภูมิปัญญาของผู้สูงอายุอย่างจริงจัง

3. ต้านการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม หรือชุมชนผู้สูงอายุ

จากข้อมูลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มชมรมผู้สูงอายุในหมู่บ้าน สาเหตุมาจากการที่คนในครอบครัวไม่ค่อยมองเห็นความสำคัญในอุดนั่นมาก ซึ่ง ส่วนหนึ่งมาจากความไม่เข้าใจของตัวผู้สูงอายุเอง เพาะสิ่งเหล่านี้ เป็นสิ่งใหม่ๆที่สมัยก่อนไม่เคยมี จึงไม่ค่อยมองเห็นถึงความสำคัญ ซึ่งส่วนหนึ่งก็มาจากกิจกรรมของชุมชนนั้นเอง ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมได้ ซึ่งกิจกรรมใหม่ๆ ที่ผู้สูงอายุไม่ค่อยคุ้นเคยทุกอย่างต้องมีการฝึกซ้อมร่วมกัน ทำให้ผู้สูงอายุบางส่วนรู้สึกคิด อัดกับการทำกิจกรรมข้อมูลต่างเหล่านี้ เป็นข้อมูลที่สรุปออกมาเป็นภาพรวม ในส่วนของบัญหาที่ เป็นอยู่ในปัจจุบันของผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 บ้านตากษา

สรุปผลโดยรวมของแนวทางในการดูแลผู้สูงอายุที่มีความเหมาะสมในระดับครัวเรือน และชุมชน

จากการกระบวนการศึกษาตามรั้นตอนต่างๆ และการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิด แนวทางในการดูแลผู้สูงอายุ ที่ต้องอาศัย กลุ่มคนจากหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นบุคคลจากครอบครัว กลุ่มของศักดิ์ต่างๆในชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรส่วนท้องถิ่น ที่ต้องร่วมมือกัน ในการดูแลผู้สูงอายุ ตามศักยภาพของแต่ละภาคส่วน ซึ่งประทับต่างๆ ที่ได้จากการวิจัยจะสามารถ

นำไปสู่การปฏิบัติและใช้ประโยชน์ได้มากน้อยแค่ไหนนั้นก็ขึ้นอยู่กับการใช้กลไกในการรับเคลื่อนงานของทีมวิจัย และผู้นำทุ่มชน หรือกลุ่มผู้เกี่ยวข้องจะนำเข้าประเด็นให้มาใช้ประสานความร่วมมือกับใครยังไงทำให้ด้วยทุ่มชนของ และอันไหนต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกต่างๆ เหล่านี้ยังคงเป็นงานที่ท้าทายและเป็นค่าdam ใจที่ใหญ่ที่สุดที่ต้องร่วมกันคิดต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะต่างๆ จากการทำวิจัย

งานวิจัยท้องถิ่น เป็นงานที่ใช้กระบวนการทำงานที่มีความหลากหลาย ทั้งความสามารถของส่วนบุคคลและความสามารถในการทำงานเป็นทีม ในบางครั้นตอนก็ต้องใช้ความอดทนในการที่ต้องพึ่งกันความมุ่งมั่นจากการทำงานร่วมกับกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ทีมของต่างมุ่งกับทีมวิจัย แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยท้องถิ่นก็สามารถสร้างความเข้าใจ และความสามัคคีให้เกิดขึ้นกับทุกคนที่ทำวิจัยได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาคนให้มีความเป็นผู้นำสูงชื่น และสามารถแก้ปัญหาของทุกคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่จากประสบการณ์ในการทำวิจัยในครั้นนี้ ทีมวิจัย ขอเสนอแนะในประเด็นของการสร้างความเข้าใจกับทุกคนและหน่วยงานให้มีความเข้าใจอย่างแท้จริงกับการทำวิจัยแบบชาวบ้านก่อนทำงาน เพราะว่าในบางทีงานวิจัยท้องถิ่นยังคงเป็นงานใหม่ สำหรับชาวบ้านรวมไปถึงหน่วยงานและองค์กรในท้องถิ่น เพราะเมื่อต่างฝ่ายต่างเร้าใจติดแล้วงานทุกอย่างก็จะดำเนินไปได้ด้วยดีอย่างแน่นอน และที่สำคัญงานวิจัยท้องถิ่นจำเป็นต้องมีพื้นที่เลี้ยงที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย เข้ามาร่วมงานในด้านต่างๆ เพื่อให้งานดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่มีปัญหาในเรื่องของการใช้เวลาในการทำวิจัยนานกว่าที่กำหนด

สรุปแผนงานกิจกรรม ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติในการศูนย์สูงอายุ หมู่ที่ 5 บ้านตอกเข้า

หลังจากกระบวนการการขอโครงการวิจัย ได้จบสิ้นลง ผู้พวงจากภารกิจทำให้ผู้นำทุ่มชนในหมู่ที่ 5 บ้านตอกเข้า ไม่แต่ละส่วน ได้มีการประชุมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์ ถึงความเป็นไปได้ตามประเด็นต่างๆ ที่ได้จากการทำวิจัย โดยเฉพาะคณะกรรมการของหมู่บ้านผู้สูงอายุ ซึ่งจากการวิเคราะห์ร่วมกันพบว่า กลไกที่จะรับเคลื่อนงานให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องไปได้นั้น ต้องอาศัย ชุมชนผู้สูงอายุ ของหมู่ที่ 5 เป็นตัวขับเคลื่อนงาน ทั้งในด้านการประสานความร่วมมือกับองค์กร หน่วยงาน ทั้งภายในและภายนอกทุ่มชน การประชุมกลุ่มผู้นำทุ่มชน ได้มีการจัดประชุมรื้นในวันที่ 18 กันยายน 2549 ซึ่งมีคณะกรรมการของหมู่บ้านผู้สูงอายุ จำนวน 7 คน และทีมวิจัยเป็นแกนหลักในการประชุมครั้งนี้ ประเดิมหลักในการประชุมก็จะเน้นการนำเสนอเข้าประเดิมหลักๆ ที่ได้ผ่านกระบวนการวิจัย ซึ่งกำลังอยู่ในช่วงของการทำรายงานฉบับสมบูรณ์ ไม่เป็นมาเป็นสือคล่องในการประชุมร่วมกัน โดยมีทีมวิจัยเป็นผู้นำเสนอผลการวิจัยให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบร่วมกัน ซึ่งเมื่อได้รับทราบปัญหา และแนวทางในการศูนย์สูงอายุแล้ว ที่ประชุมก็ได้มีความเห็นร่วมกันว่า จะต้องใช้ชุมชน

ผู้สูงอายุเป็นตัวหลักในการรับเคลื่อนงาน แต่ปัญหาอยู่ที่ว่ามีรัฐผู้สูงอายุเองก็ยังไม่มีความเร็วแรง พอกที่จะดำเนินการในเรื่องต่างๆได้มากนัก ในที่สุดที่ประชุมก็ได้มีการร่วมกันกำหนดแผนงานในการรับเคลื่อน ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้ ทั้งในด้านของชุมชน และชุมชน โดยมีแผนงานในการพัฒนาปรับปรุงอย่างเป็นระบบตามแผนกิจกรรมตั้งตามตารางดังต่อไปนี้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	แหล่งงบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1.การพัฒนาเพิ่มชีวิตความสุขของชุมชนทางการชุมชน	-ศึกษาดูงานจากชุมชนต้นแบบเพื่อเพิ่มชีวิตความสามารถให้คนละกันมากขึ้น	1.วัน เริ่มดำเนินการเดือนตุลาคม 2549	ชุมชนผู้สูงอายุ 2,000 บาท	คณะกรรมการชุมชนฯ
2.ประชุมทำความเข้าใจสมาชิกชุมชน	- เพื่อสร้างความเข้าใจในทิศทางการดำเนินงานของชุมชนอย่างต่อเนื่อง	ทุกวันที่ 5 ของเดือนเริ่มตุลาคม 2549	-----	คณะกรรมการชุมชนฯ
3.ประชุมหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง	- เพื่อหน่วยร่วมในการรับเคลื่อนงานแต่ละประเด็น	1.วัน เริ่มตุลาคม 2549	ชุมชนผู้สูงอายุ 1,000 บาท	คณะกรรมการชุมชนฯ

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ระยะเวลา	น า ส ะ บ บ ประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
4. จัดทำโครงการ ส่งเสริมพัฒนาภูมิ ปัญญาท้องถิ่นใน หมู่ที่ 5	– เพื่อสนับสนุนให้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่คู่ชุมชนและมี การใช้ประโยชน์ ต่อไป	– ธันวาคม 2549	อ.น.ศ. 50,000 บาท	คณะกรรมการ ชุมชน
5. จัดนำเงินทุน สนับสนุนกองทุน สวัสดิการผู้สูงอายุ	– เพื่อจัดสวัสดิ การให้แก่ผู้สูงอายุ ในชุมชน	– มกราคม 2550	องค์กรชุมชน/ช้า บ้าน/หน่วยงาน ต่างๆ	คณะกรรมการ ชุมชน/ผู้นำชุมชน/ ชาวบ้านหมู่ที่ 5
6. จัดทำโครงการ ฟื้นฟูชุมชนผล ความรู้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นเพื่อสุข ภาพชุมชน	– เพื่อถ่ายทอด ความรู้สู่คนรุ่น ใหม่ และการใช้ ประโยชน์ร่วมกัน ในการดูแลสุข ภาพ	– มกราคม 2550	(สสส.) 30,000 บาท	คณะกรรมการ ชุมชนฯ

ประเด็นต่างๆที่เป็นแผนงานในการดำเนินงาน ทั้งหมดนี้ เป็นการร่วมมือ ร่วมทำของผู้นำชุมชนทั้ง
ในระดับแกนนำกลุ่มต่างๆในหมู่บ้าน และคณะกรรมการผู้สูงอายุในหมู่ที่ 5 บ้านตอกเชา ซึ่งแผนการ
ดำเนินงานเหล่านี้ จะถูกนำมาใช้ในการพัฒนาพัฒนาชุมชนผู้สูงอายุ และการพัฒนาระบบของการดูแลผู้
สูงอายุในชุมชนต่อไปในอนาคตอันใกล้ล้วน

ภาคนานวก ก.
ประวัติเด็กเข้าของทีมวิจัย

รายชื่อนักวิจัย และประวัติโดยย่อ

1. นายสมพงศ์ อรุณรัตน์ หัวหน้าโครงการ
ประวัติส่วนตัว

การศึกษา ม.6 อายุ 62 ปี อาชีพ ทำสวน
ที่อยู่ 196 หมู่ 5 ต.เข้าชัยสน อ.เข้าชัยสน จ.พัทลุง
ประวัติการทำงาน

- อดีตผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5 ต.เข้าชัยสน
- อดีตประธานกรรมการ ชนกรนิยมการเกษตรอาเภอเข้าชัยสน
- อดีตกรรมการสหกรณ์โคนมตำบลเข้าชัยสน
- ปัจจุบันประธานชนรุ่นผู้สูงอายุหมู่ที่ 5 ตำบลเข้าชัยสน
- ปัจจุบันประธานกลุ่มออมทรัพย์บ้านตกเจ้า

2. นายดับบ ช่องรักษ์ นักวิจัย

ประวัติส่วนตัว

การศึกษา ป. 4 อายุ 52 ปี อาชีพทำสวน
ที่อยู่ 117 หมู่ 5 ต.เข้าชัยสน อ.เข้าชัยสน จ.พัทลุง โทรศัพท์ 07-2910747

ประวัติการทำงาน

- ปัจจุบันประธานกองทุนเพื่อชุมชน ตำบลเข้าชัยสน
- ปัจจุบัน อ. หมู่ที่ 5 เขตโรงพยาบาลเข้าชัยสน
- ปัจจุบันกรรมการชนรุ่นผู้สูงอายุ หมู่ที่ 5 ตำบลเข้าชัยสน

3. นายเสนอง ช่องคง นักวิจัย

ประวัติส่วนตัว

การศึกษาจบปริญญาตรี อายุ 43 ปี อาชีพ ทำสวน
ที่อยู่ 41 หมู่ 5 ต.เข้าชัยสน อ.เข้าชัยสน จ.พัทลุง

ประวัติการทำงาน

- ปัจจุบันผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ตำบลเข้าชัยสน
- อดีตผู้ช่วยผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

4. นายน้อม ชูแก้ว นักวิจัย

ประวัติส่วนตัว

การศึกษา ป. 4 อายุ 64 ปี อาชีพ ทำสวน

ที่อยู่ 75 หมู่ 5 ต. เขาวัยสน อ. เขาวัยสน จ. พัทลุง

ประวัติการทำงาน

■ ปัจจุบันรองประธานชนชาวมุสลิมอายุ หมู่ที่ 5 ตำบลเขาชัยสน

■ อดีต ผ.ส.ส. และ อ.ส.ม. หมู่ที่ 5 เขตใจพยาบาลเขาชัยสน

5. นายนสมมาตระ เผิงแก้ว นักวิจัย

ประวัติส่วนตัว

การศึกษา ม.3 อายุ 51 ปี อาชีพทำสวน

ที่อยู่ 129 หมู่ 5 ต. เขาวัยสน อ. เขาวัยสน จ. พัทลุง

ประวัติการทำงาน

■ ปัจจุบันสมายิก อ.บ.หมู่ที่ 5 ตำบลเขาชัยสน

■ ปัจจุบันรองประธานกลุ่มออมทรัพย์บ้านหนองเขากา

รายชื่อคณะกรรมการ

1. นางชุติมา หมวดสง นักวิชาการสาธารณสุข 7

2. นางพิมลวรรณ อรุณโนน พยาบาลเทคนิค 6

3. นางสาวบุญรัมย์ รุ่งเรือง พยาบาลวิชาชีพ 4

4. นายเจริญ หนูชู ประธานชาวบ้านหมู่ที่ 5 ตำบลเขาชัยสน

รายชื่ออาสาสมัคที่ช่วยจัดเก็บข้อมูล

1. นางพัชรี ประทุมสุวรรณ อสม. หมู่ที่ 5

2. นางนงนักรช์ ลักษณะ อสม. หมู่ที่ 5

3. นางสมพร วรพันธ์ อสม. หมู่ที่ 5

4. นางหนูพา ชูนันดี อสม. หมู่ที่ 5

5. นางอารี นวลเกลี้ยง อสม. หมู่ที่ 5

6. นางฉลอง จันพูล อสม. หมู่ที่ 5

7. นางกัลยา สงพวน อสม. หมู่ที่ 5

ภาคผนวก ๊ฯ.
ภาพกิจกรรมในแต่ละชั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรมการประชุมทีมวิจัยและทีบ祺ษา

กิจกรรมการจัดเวทีทำความเข้าใจโครงการกับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมการประชุมสรุปบทเรียนผลการดำเนินงานของชุมชนผู้สูงอายุ ม. 5 บ้านตอกเชา

กิจกรรมการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลจากผู้สูงอายุในเขตหมู่ที่ 5 บ้านตอกเชา

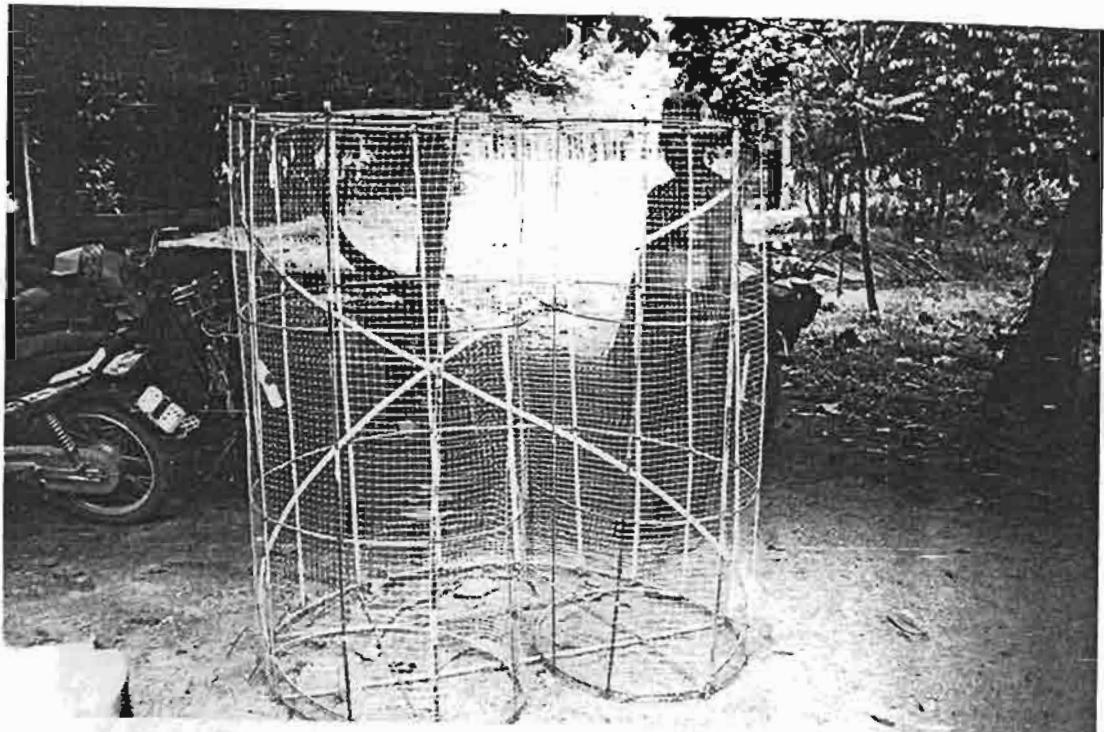
ภูมิปัญญาท้องถิ่นค้านศิลป์ปืนบ้านเพลงกล่อมเด็ก

กิจกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทีมวิจัยและทีบูรณา

ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตกรรมพื้นบ้าน

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมอยาสมุนไพร

กิจกรรมการจัดเวทีเคราะห์ข้อมูลร่วมกันกับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมการจัดเวทีสังเคราะห์ข้อมูลและสรุปแนวทางการคุ้มครองสูงอายุ

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามข้อมูลของผู้สูงอายุ

แบบสอบถามข้อมูล โครงการศึกษาแนวทางการคุ้มครองผู้สูงอายุในระดับครอบครัวและชุมชน

หน้าที่ ๕ ค้านลบนำเข้าสัน อุ่นเกอเข้าสัน จังหวัดพัทลุง

ข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้สูงอายุที่อ (นาย/นาง/นางสาว)..... นามสกุล.....
อายุ..... ปี บ้านเลขที่..... หมู่ที่ ๕ ตำบลเลาเข้าสัน อุ่นเกอเข้าสัน จังหวัดพัทลุง
น้ำดื่มค่าน้ำ.....

ด้านการประกอบอาชีพ

- ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพอะไร

-มีรายได้จำนวน.....บาท/เดือน.....บาท/ปี
-มีรายได้จำนวน.....บาท/เดือน.....บาท/ปี

- กรณีไม่มีอาชีพท่านได้รายได้มาจากการบัง

-มีรายได้จำนวน.....บาท/เดือน.....บาท/ปี
-มีรายได้จำนวน.....บาท/เดือน.....บาท/ปี

ด้านที่อยู่อาศัย

บ้านเรือนมีความคงทนดี
 บ้านเรือนไม่คงทนดี

ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว

- ท่านมีโอกาสสรับประทานอาหารร่วมกับสามาชิกในครัวเรือนหรือไม่

- รับประทานอาหารพร้อมกับสามาชิก.....วัน หรือ.....ครั้ง
- ไม่พร้อมหน้ากัน เพราะ.....

- ท่านได้รับประทานอาหารจากญาติมิตรหรือไม่

ครอบครุนบดี
 ไม่ครอบครุนบดี เพราะ.....

- สามาชิกในครอบครัวของท่านมีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากันนานๆ อย่างไร

พร้อมกันสักคราที.....วัน หรือ.....ครั้ง
 ไม่พร้อมหน้ากัน เพราะ.....

- สามาชิกในครอบครัวของท่านมีเรื่องขัดแย้งกันบ่อยครั้งหรือไม่

ไม่ขัดแย้งกัน เพราะ.....
 ขัดแย้งกันนานๆ ครั้ง เพราะ.....
 ขัดแย้งกันบ่อยครั้ง เพราะ.....

- สามารถในครอบครัวของท่านให้การดูแลเอาใจใส่ท่านในเรื่องเหล่านี้ หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - จัดเตรียมอาหารให้เพียงพอทั้ง 3 มื้อ
 - ดูแลรักษาสืบทอดภารกิจของบุตรหลาน
 - ดูแลท่องเที่ยวตามจิตใจ
 - พาไปวัด ทำบุญ ช่วยงานศรัทธา หรือร่วมกิจกรรมต่างๆของหมู่บ้าน

ด้านการดูแลรักษาสุขภาพ

- ในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเพื่อบริการด้านการรักษาพยาบาล ตอบยังไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - รักษารักษาด้วยยาแผนโบราณ
 - รักษาด้วยยาแผนไทยของรัฐ
 - รักษาด้วยยาแผนไทยของภาคตากล้า
 - รักษาด้วยยาแผนปัจจุบัน
 - ซื้อยาที่ร้านขายยาที่ร้าไป
 - อื่นๆ ระบุ.....
- ท่านมีการตรวจสุขภาพประจำปีหรือไม่
 - มี ระบุ.....
 - ไม่มี เพราะ.....
- ท่านมีการออกกำลังกายประจำ หรือไม่
 - มี ระบุ.....
 - ไม่มี เพราะ.....
- ท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่
 - ไม่ทราบ
 - ไม่รู้
 - มี ระบุโรค
 - () ได้รับการรักษา
 - () ไม่ได้รับการรักษา
- ท่านรับประทานยาหารครบทั้ง 5 หมู่ปั้นไปแล้วกี่ครั้ง
 - ครบ
 - ไม่ครบ เพราะ.....
- ท่านมีวิธีการทำจิตใจและอารมณ์ให้ค่อยๆ เสมอกันด้วยวิธีการใดบ้าง
 -
 -

- ท่านมีวิธีการคุ้มครองภัยไว้ในบ้านเรือนอย่างไรบ้าง
 1.
 2.
- ท่านมีการทำความสะอาดบ้านเรือน และการคุ้มครองเสื้อผ้า เป็นประจำหรือไม่
 - เช่นประจำ
 - นานๆครั้ง เพราะ
 - ไม่เคยปฏิบัติ
- พฤติกรรมดีไปเป็นมีข้อใดบ้างที่ท่านปฏิบัติอยู่
 - สูบบุหรี่
 - ดื่มเหล้า
 - เล่นการพนัน

ด้านสังคม

- ท่านมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในกิจกรรมใดบ้าง
 1.
 2.
 3.
- ท่านได้เป็นสมาชิกบุนเดิส์ของหมู่บ้านหรือของที่อื่นๆหรือไม่
 - เป็นสมาชิก ระบุสถานที่
 - ไม่เป็นสมาชิก เพราะ
- ท่านมีปัญหาขัดแย้งกับเพื่อนบ้านหรือคนรอบข้าง บ่อยครั้งหรือไม่
 - บ่อยครั้ง ระบุสาเหตุ
 - มีบ้าง ระบุสาเหตุ
 - ไม่เคย

ค้านภัยนา

- ท่านมีโอกาสไปทำนาอยู่ในแพศกาลต่างๆ หรือในวันสำคัญทางศาสนาบ่อยครั้งหรือไม่ อย่างไร
 - บ่อยครั้ง เพราะ
 - นานๆ ครั้ง เพราะ
 - ไม่ได้ไปเลย เพราะ

ด้านภัยน้ำป่าดูดกิน

ท่านมีองค์ความรู้เรื่องภัยน้ำป่าดูดกิน เรื่องใดบ้าง ดังต่อไปนี้

1. หมอนวดเพื่อบ้าน นวครักษารोค
2. หมอบาสุนไพรรักษารोค

3. หนอนด้ามยา.....
4. หนอนพัชกรรน คือ.....
5. ศิลป์ปืนที่นับน้ำ คือ.....
6. หัตกรรมพื้นบ้าน คือ.....
7. เกาะสลัก คือ
8. คื่น ๆ

ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้สูงอายุ

1. ทำนคิดว่าปัญหาส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุในปัจจุบันมีอะไรบ้าง
 - 1.1
 - 1.2
 - 1.3
2. ทำนคิดว่าผู้สูงอายุในปัจจุบัน ควรได้รับการคุ้มครองใดบ้าง
 - 2.1
 - 2.2
 - 2.3
3. บุคคลในครอบครัวควรคุ้มครองผู้สูงอายุในเรื่องใดบ้าง
 - 3.1
 - 3.2
 - 3.3
4. ครอบครัวที่มีความอ่อนลุนในความคิดของท่าน ควรเป็นอย่างไร
 - 4.1
 - 4.2
 - 4.3
5. ผู้สูงอายุในปัจจุบันควรคุ้มครองสุขภาพด้วยวิธีใดบ้างซึ่งจะเหมาะสม
 - 5.1
 - 5.2
 - 5.3
6. ทำนยุตากิจการบ้านเรือนตามธรรมสุขให้บริการผู้สูงอายุในเรื่องใดบ้าง
 - 6.1
 - 6.2
 - 6.3
7. หนอนพื้นบ้านในชา/ชานครับมีก่อร่วนร่วนในการคุ้มครองผู้สูงอายุในเรื่องใดบ้าง
 - 7.1
 - 7.2

7.3

8. ท่านคิดอย่างไรกับการจัดตั้งชุมชนผู้สูงอายุในหมู่บ้าน

8.1

8.2

8.3

9. ทราบผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับหมู่บ้านควรเป็นรูปแบบใด

9.1

9.2

9.3

10. ท่านคิดให้หน่วยงานหลังรัฐบาลสนับสนุนภูมิรัฐศาสตร์ท้องถิ่น ค่าใช้จ่าย

10.1

10.2

10.3

ผู้นำการออม

ในการดำเนินการออมเพื่อเดินทางไปใช้บริการทางเดินด้วยเรือ

1. ธนาคาร เพื่อราย
2. กลุ่มยouthรัฐบาลในหมู่บ้าน เพื่อราย
3. อื่นๆ ระบุ

ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

ผู้จัดทำชี้แจงถูกต้อง

รับฟัง